

**Jednostkowe sprawozdanie finansowe
Orbis S.A. za okres roczny
od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku**

Warszawa, 19 kwietnia 2010 roku

SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	4
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	6
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM.....	7
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	8
1. WPROWADZENIE.....	9
1.1 INFORMACJE OGÓLNE.....	9
1.2 ORBIS S.A.....	9
2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI I ICH ZMIANY.....	10
2.1 OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI.....	10
2.2 PODSTAWA SPORZĄDZENIA JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	10
2.3 ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORBIS S.A.....	11
2.4 ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI.....	23
2.5 NOWE STANDARDY RACHUNKOWOŚCI I INTERPRETACJE KIMSF.....	23
2.6 WAŻNE OSZACOWANIA.....	25
3. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI.....	25
4. PRZYCHODY I KOSZTY.....	26
4.1 PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW.....	26
4.2 POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE.....	26
4.3 KOSZTY WEDŁUG RODZAJU.....	27
4.4 KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH.....	27
4.5 POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE.....	28
4.6 PRZYCHODY FINANSOWE I KOSZTY FINANSOWE.....	28
5. PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY I ODROZCZONY.....	28
6. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA.....	30
7. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ.....	30
8. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY.....	30
9. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	31
10. WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	33
11. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH.....	35
12. JEDNOSTKI ZALEŻNE.....	35
13. ZMIANA STANU INWESTYCJI W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH I STOWARZYSZONYCH.....	36
14. ZMIANY W GRUPIE KAPITAŁOWEJ.....	37
15. UDZIAŁ WE WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH.....	37
16. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY.....	37
17. INNE AKTYWA FINANSOWE.....	37
18. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE.....	38
19. INNE INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE.....	39
20. ZAPASY.....	40
21. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE.....	40
22. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	43
23. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY.....	43
24. KAPITAŁ PODSTAWOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY.....	44
24.1 KAPITAŁ ZAKŁADOWY.....	44
24.2 POZOSTAŁE KAPITAŁY.....	45
24.3 ZYSKI ZATRZYMANE.....	45
24.4 ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM.....	46
25. KREDYTY I POŻYCZKI.....	47
26. REZERWY.....	49
27. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE I INNE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE.....	49
28. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE.....	50
29. POZYCJE WARUNKOWE.....	53
29.1 UDZIELONE GWARANCJE.....	53
29.2 SPRAWY SPORNE.....	54
30. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM.....	59
30.1 POLITYKA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM.....	59
30.2 RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ.....	59
30.3 RYZYKO WALUTOWE.....	60
30.4 RYZYKO CENOWE.....	60
30.5 RYZYKO KREDYTOWE.....	60
30.6 RYZYKO ZWIĄZANE Z PŁYNNOŚCIĄ.....	61

31. PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA INWESTYCYJNE.....	63
32. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH (TRANSAKCJE).....	63
32.1 WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW ZARZĄDU	65
32.2 PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I USŁUG.....	65
32.3 ZAKUPY TOWARÓW I USŁUG.....	66
32.4 ROZRACHUNKI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI.....	66
32.5 POŻYCZKI UDZIELONE PODMIOTOM POWIĄZANYM.....	67
32.6 POŻYCZKI OTRZYMANE OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH.....	67
33. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM.....	68
35. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	69
36. INNE INFORMACJE.....	69

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

według stanu na 31 grudnia 2009 roku

A k t y w a	Nota	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Aktywa trwałe		2 157 709	2 230 137
Rzeczowe aktywa trwałe	9	1 421 169	1 496 485
Wartości niematerialne	10	4 246	2 219
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	11, 12, 13	470 226	496 119
Nieruchomości inwestycyjne	18	261 516	234 762
Inne inwestycje długoterminowe	19	552	552
Aktywa obrotowe		101 320	183 079
Zapasy	20	3 537	3 918
Należności handlowe	21	23 293	28 242
Należności z tytułu podatku dochodowego	21	2 429	6 837
Należności krótkoterminowe inne	21	51 174	109 075
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23	20 887	35 007
Aktywa trwałe klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		0	0
A k t y w a r a z e m		2 259 029	2 413 216

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ c.d.

według stanu na 31 grudnia 2009 roku

P a s y w a	Nota	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Kapitał własny	24	1 721 520	1 708 113
Kapitał zakładowy		517 754	517 754
Pozostałe kapitały		133 333	133 333
Zyski zatrzymane		1 070 433	1 057 026
Zobowiązania długoterminowe		63 352	367 374
Kredyty i pożyczki	25	0	282 317
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5	42 842	51 059
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	28	20 510	33 998
Zobowiązania krótkoterminowe		474 157	337 729
Kredyty i pożyczki , w tym:	25	393 243	242 307
- pożyczki od jednostek powiązanych		110 488	143 519
Zobowiązania handlowe	27	43 836	53 718
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	27	0	999
Zobowiązania krótkoterminowe inne	27	30 935	32 924
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	28	4 544	6 327
Rezerwy na zobowiązania	26	1 599	1 454
P a s y w a r a z e m		2 259 029	2 413 216

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za 2009 rok

	Nota	2009 rok	2008 rok
Przychody netto ze sprzedaży usług	4.1	552 674	628 961
Przychody netto ze sprzedaży innych produktów, towarów i materiałów	4.1	167	2 277
Koszt własny sprzedaży	4.3	(435 870)	(471 568)
Zysk brutto ze sprzedaży		116 971	159 670
Pozostałe przychody operacyjne	4.2	62 877	51 813
Koszty sprzedaży i marketingu	4.3	(32 401)	(38 598)
Koszty ogólnego zarządu	4.3	(69 761)	(99 070)
Pozostałe koszty operacyjne	4.5	(11 998)	(15 828)
Aktualizacja wartości aktywów trwałych	4.2	(26 905)	10 260
Zysk z działalności operacyjnej		38 783	68 247
Koszty finansowe	4.6	(25 937)	(28 194)
Zysk przed opodatkowaniem		12 846	40 053
Podatek dochodowy	5	561	(9)
Zysk netto za okres		13 407	40 044
Całość zysku za okres dotyczy działalności kontynuowanej.			
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)			
Podstawowy i rozwodniony zysk na akcję	7	0,29	0,87

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za 2009 rok

	Nota	2009 rok	2008 rok
Zysk netto za okres	7	13 407	40 044
Inne całkowite dochody przed opodatkowaniem		0	0
Podatek od innych całkowitych dochodów		0	0
Inne całkowite dochody po opodatkowaniu		0	0
Całkowite dochody za okres		13 407	40 044

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za 2009 rok

	Nota	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem
Dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2008					
Stan na 01.01.2008		517 754	133 333	1 035 413	1 686 500
- zysk netto za okres		0	0	40 044	40 044
- inne całkowite dochody/straty		0	0	0	0
Całkowite dochody za okres		0	0	40 044	40 044
dywidendy		0	0	(18 431)	(18 431)
Stan na 31.12.2008	24	517 754	133 333	1 057 026	1 708 113
Dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2009					
Stan na 01.01.2009		517 754	133 333	1 057 026	1 708 113
- zysk netto za okres		0	0	13 407	13 407
- inne całkowite dochody/straty		0	0	0	0
Całkowite dochody za okres		0	0	13 407	13 407
dywidendy		0	0	0	0
Stan na 31.12.2009	24	517 754	133 333	1 070 433	1 721 520

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

za 2009 rok

	Nota	2009 rok	2008 rok
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA			
Zysk przed opodatkowaniem		12 846	40 053
Korekty:		145 572	74 519
Amortyzacja	4.3	121 053	130 832
Odsetki i dywidendy		(19 937)	(20 358)
Zysk/strata z tytułu działalności inwestycyjnej		(12 334)	(153)
Zmiana stanu należności	34	51 868	(26 987)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	34	(7 930)	(800)
Zmiana stanu rezerw	26	(15 126)	1 072
Zmiana stanu zapasów	20	381	989
Inne korekty	34	27 597	(10 076)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		158 418	114 572
Podatek dochodowy zapłacony		(4 247)	(26 071)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		154 171	88 501
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA			
Przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		13 217	441
Przychody ze sprzedaży krótkoterminowych papierów wartościowych		0	7 000
Dywidendy i udziały w zyskach		43 675	45 235
Przychody z tytułu odsetek		2 206	2 727
Inne wpływy z aktywów finansowych		0	10 000
Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne		(70 036)	(234 177)
Wydatki na nabycie udziałów w podmiotach powiązanych		(15)	(12 112)
Udzielenie pożyczek		0	(10 000)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(10 953)	(190 886)
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA			
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek		0	190 000
Spląty kredytów i pożyczek		(126 191)	(39 191)
Splata odsetek		(31 147)	(24 398)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		0	(18 431)
Inne wydatki finansowe		0	(265)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(157 338)	107 715
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(14 120)	5 330
Środki pieniężne na początek okresu		35 007	29 677
Środki pieniężne na koniec okresu		20 887	35 007

1. WPROWADZENIE

1.1 INFORMACJE OGÓLNE

Prezentowane sprawozdanie finansowe spółki Orbis S.A. przedstawia sprawozdanie z sytuacji finansowej według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku i na dzień 31 grudnia 2008 roku, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za 2009 rok oraz za 2008 rok, rachunek zysków i strat, sprawozdanie z całkowitych dochodów i sprawozdanie z przepływów pieniężnych, obejmujące dane za 2009 rok i za 2008 rok oraz noty objaśniające do wyżej wymienionych sprawozdań finansowych.

Rokiem obrotowym dla Orbis S.A. jest rok kalendarzowy. Czas trwania działalności Spółki nie jest ograniczony.

Pozycje sprawozdania finansowego Spółki są wykazywane w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa Spółka (w „walucie funkcjonalnej”). Sprawozdanie finansowe sporządza się w złotych polskich (PLN), które są walutą prezentacji i walutą funkcjonalną Spółki.

Wszystkie dane finansowe przedstawia się w tysiącach polskich złotych, chyba, że zaznaczono inaczej.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd w dniu **19 kwietnia 2010 roku**.

1.2 ORBIS S.A.

Spółka Orbis S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Bracka 16, 00-028 Warszawa, Polska jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 22622. Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności /PKD/ działalność Spółki jest zakwalifikowana w sekcji H w pozycji 5510Z. Zgodnie z klasyfikacją Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie działalność Spółki jest klasyfikowana w branży usługi inne. Orbis S.A. jest największą w Polsce spółką hotelarską, zatrudniającą 3 tys. osób, operującą siecią 40 hoteli (8 165 pokoi na dzień 31.12.2009 roku) w 26 najważniejszych miastach i miejscowościach wypoczynkowych w Polsce oraz zarządzającą dwoma innymi hotelami. Hotele Spółki funkcjonują pod markami Sofitel, Novotel, Mercure, Holiday Inn i Orbis Hotels. Dodatkowo Spółka jest właścicielem ośmiu hoteli marki Etap oraz hotelu marki Mercure, których operatorem jest jej spółka zależna Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.

Informacje na temat struktury akcjonariatu znajdują się w punkcie 24.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI I ICH ZMIANY

2.1 OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, wydanymi i obowiązującymi na dzień niniejszego sprawozdania finansowego.

2.2 PODSTAWA SPORZĄDZENIA JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Główne zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu jednostkowego sprawozdania finansowego przedstawiono w punkcie 2.3 niniejszego sprawozdania. Zasady te były stosowane w sposób ciągły we wszystkich latach objętych sprawozdaniem finansowym i nie uległy istotnym zmianom w ciągu roku obrotowego za wyjątkiem wynikających ze zmian przepisów. Opis Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zastosowanych przez Spółkę po raz pierwszy znajduje się w punkcie 2.5 niniejszego sprawozdania.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga zastosowania pewnych kluczowych szacunków księgowych. Zarząd musi także podjąć szereg subiektywnych decyzji dotyczących zastosowania zasad rachunkowości Spółki. Obszary bardziej złożone lub wymagające dokonania subiektywnego osądu, jak również obszary, w których założenia i oszacowania są znaczące dla sprawozdania finansowego jako całości, zostały opisane w notce 2.6 do jednostkowego sprawozdania finansowego.

W odniesieniu do otrzymanego prawa wieczystego użytkowania gruntów, Zarząd rozpatrzył różne interpretacje dotyczące MSR 17 dostępne na rynku i zdecydował, iż prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymane w wyniku decyzji administracyjnej powinny być ujęte w bilansie. Grunty, a także prawa ich użytkowania, są częścią nieruchomości hotelowych Spółki (czyli ośrodków wypracowujących środki pieniężne), ponieważ przyczyniają się do generowania wyniku i przepływów pieniężnych hoteli. Stanowią więc część wartości godziwej nieruchomości. Część praw wieczystego użytkowania gruntu została zakupiona przez Spółkę i wprowadzona do ksiąg w wartości zakupu (w wartości rynkowej). Pozostała część została otrzymana od Skarbu Państwa jako jeden z elementów nieruchomości hotelowych i wprowadzona do ksiąg w wartościach ustalonych w wyniku niezależnej wyceny na podstawie MSSF1. Wartość otrzymanych praw wieczystego użytkowania gruntów, ujętych w bilansie wynosiła na dzień 31 grudnia 2009 roku 357 362 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2008 roku 366 307 tys. zł. Wartość rezerwy na podatek odroczony związanej z ujętymi prawami wieczystego użytkowania na dzień 31 grudnia 2009 roku wyniosła 67 899 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2008 roku wyniosła 69 598 tys. zł.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Orbis S.A. w dającej się przewidzieć przyszłości. Zdaniem Zarządu Spółki nie istnieją obecnie okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę (dodatkowa informacja w pkt 30.6).

2.3 ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORBIS S.A.

2.3.1 Udziały w jednostkach podporządkowanych

Udziały i akcje w spółkach zależnych oraz w spółkach stowarzyszonych Orbis S.A. pokazuje się w wysokości ceny nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Zmiany wartości prezentowanych udziałów z tytułu utraty wartości odnosi się bezpośrednio na wynik finansowy, na koszty i przychody finansowe.

2.3.2 Transakcje i salda

Transakcje przeprowadzane w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursów wymiany obowiązujących w dniu zawarcia tych transakcji w sposób następujący:

- w przypadku sprzedaży walut obcych i transakcji spłaty należności – według kursu zakupu stosowanego przez bank, z którego usług korzysta Spółka;
- w przypadku zakupu walut obcych i transakcji spłaty zobowiązań – według kursu sprzedaży stosowanego przez bank, z którego usług korzysta Spółka;
- w przypadku innych transakcji – według średniego kursu określonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Dodatkowo i ujemne różnice kursowe wynikające z rozliczania transakcji w walutach obcych oraz z przeliczania aktywów i zobowiązań pieniężnych według kursów wymiany walut na koniec roku wykazuje się w rachunku zysków i strat.

2.3.3 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się na dzień ujęcia w księgach rachunkowych w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Na dzień bilansowy rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonych o dotychczas naliczone odpisy umorzeniowe oraz o odpisy z tytułu utraty wartości.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów zakupione od stron trzecich prezentuje się w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy umorzeniowe naliczone w oparciu o okres trwania umowy użytkowania wieczystego.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymane od gminy nieodpłatnie w wyniku decyzji administracyjnych zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym po raz pierwszy według wartości godziwej, w oparciu o wycenę rzeczoznawcy. Podlegają one amortyzacji przez czas trwania umowy, tj. maksymalnie przez okres 99 lat. Uzasadnienie zastosowanego podejścia zostało zawarte w punkcie 2.2 Wprowadzenia do sprawozdania finansowego.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Środki trwałe w budowie wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. W przypadku stwierdzenia utraty wartości środka trwałego w budowie dokonuje się odpisu aktualizującego doprowadzającego jego wartość do wartości odzyskiwalnej.

W przypadku wymiany części środka trwałego w jego wartości bilansowej ujmuje się koszt wymienianej części składowej tego środka; jednocześnie wartość bilansowa wymienionej części składowej jest usuwana z bilansu, niezależnie, czy była osobno amortyzowana i ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik aktywów jest dostępny do użytkowania. Zakończenie amortyzacji następuje wtedy, gdy składnik aktywów zostanie przeznaczony do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 lub gdy zostanie usunięty z bilansu. Amortyzacja obecnie użytkowanych składników aktywów trwałych jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów dla nowoprzyjętych środków trwałych wynoszący:

Prawa użytkowania wieczystego gruntu – do 99 lat,
Budynki i budowle – od 30 do 50 lat,
Komponenty budynków – od 7 do 25 lat,
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej – do 20 lat,
Maszyny i urządzenia – od 2 do 25 lat,
Środki transportu – od 4 do 5 lat,
Narzędzia, przyrządy i wyposażenie – od 5 do 15 lat.

Grunty nie są amortyzowane.

Zyski i straty z tytułu zbycia lub likwidacji środków trwałych, stanowiące różnice pomiędzy przychodami ze sprzedaży i wartością bilansową zbywanego środka trwałego ujmowane są w rachunku zysków i strat.

2.3.4 Wartości niematerialne

2.3.4.1 Inne wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne wykazane w sprawozdaniu finansowym wycenione zostały według cen nabycia lub kosztów wytworzenia i pomniejszone o skumulowane odpisy amortyzacyjne obliczone według stawek odzwierciedlających okres ich użytkowania oraz o odpisy z tytułu utraty wartości.

Na dzień nabycia składnika wartości niematerialnych ustala się metodę amortyzacji oraz stawkę amortyzacji rocznej odzwierciedlającą przewidywany okres użytkowania danego składnika aktywów.

Spółka nie prowadzi prac badawczych i rozwojowych. Koszty tworzenia stron internetowych są ujmowane w kosztach rodzajowych – kosztach marketingu.

Amortyzacja naliczana jest metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów wynoszący:

Koszty zakończonych prac rozwojowych – 3 lata,
Koncesje, patenty, licencje i podobne – od 2 do 5 lat,
Autorskie i pokrewne prawa majątkowe – 2 lata.

2.3.5 Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z posiadania składnika aktywów na leasingobiorcę. Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i pożytków pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego), stanowi leasing operacyjny.

2.3.5.1 Leasing finansowy

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Spółki i są wyceniane w ich wartości godziwej w momencie rozpoczęcia umowy, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych.

Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu tak, by efektywna stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwałe użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są amortyzowane zgodnie z zasadami amortyzacji aktywów trwałych będących własnością Spółki przez krótszy z dwóch okresów: okres użytkowania składnika aktywów lub okres trwania leasingu.

W razie oddania aktywów w leasing finansowy w należnościach ujmuje się wartość bieżącą opłat leasingowych.

2.3.5.2 Leasing operacyjny

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania umowy leasingu.

Korzyści otrzymane i należne jako zachęta do zawarcia umowy leasingu operacyjnego odnoszone są w rachunek zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu.

W sytuacji, gdy specyfika kontraktu wskazuje, że opłaty leasingowe będą naliczane progresywnie w okresie trwania umowy, dokonuje się linearyzacji rocznych rat płatności.

2.3.6 Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to nieruchomości traktowane jako źródło przychodów z tytułu czynszów lub utrzymywane ze względu na spodziewany przyrost ich wartości. Początkowo są ujmowane w cenie nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Na dzień bilansowy Spółka wycenia nieruchomości inwestycyjne według kosztu historycznego, pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów wynoszący:

Prawa wieczystego użytkowania gruntu – do 99 lat,
Budynki i budowle – od 30 do 50 lat,
Komponenty budynków – od 7 do 25 lat,
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej – do 20 lat,
Maszyny i urządzenia – od 2 do 25 lat,
Narzędzia, przyrządy i wyposażenie – od 5 do 15 lat.

2.3.7 Inne inwestycje długoterminowe

Inne inwestycje długoterminowe obejmują aktywa nabyte przez Spółkę w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych. Obecnie są to dzieła sztuki. Na dzień nabycia ujmuje się je w księgach rachunkowych według ceny nabycia albo ceny zakupu, jeżeli koszty przeprowadzenia i rozliczenia transakcji nie są istotne.

Na dzień bilansowy inwestycje długoterminowe wycenia się w wartości przeszacowanej. W odniesieniu do dzieł sztuki wartość przeszacowaną określa się na podstawie specjalistycznych katalogów. Skutki przeszacowania odnoszone są na kapitał własny w pozycję pozostałe kapitały.

2.3.8 Zapasy

Zapasy wycenia się w cenie nabycia obejmującej koszty zakupu, koszty przetworzenia zapasów i inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów rzeczowych do ich aktualnego miejsca i stanu. Do wyceny rozchodu materiałów, surowców i opakowań stosuje się średnią ważoną cenę nabycia.

Na dzień bilansowy rzeczowe aktywa obrotowe wykazywane są według wartości niższej spośród ceny zakupu i ceny sprzedaży netto. Cena sprzedaży netto jest szacowaną ceną sprzedaży możliwą do uzyskania w ramach normalnej działalności, pomniejszoną o odpowiednie zmienne koszty sprzedaży.

2.3.9 Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Aktywa trwale i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwale (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia (lub grupa do zbycia) prezentowana jest w osobnej pozycji aktywów obrotowych. Jeżeli z grupą do zbycia związane są zobowiązania, jakie będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z grupą do zbycia, zobowiązania te prezentowane są jako osobna pozycja zobowiązań krótkoterminowych.

2.3.10 Aktywa finansowe

Inwestycje ujmuje się w dniu zakupu i usuwa ze sprawozdania finansowego w dniu sprzedaży, jeśli umowa wymaga dostarczania ich w terminie wyznaczonym przez odpowiedni rynek, a ich wartość początkową wycenia się w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji, z wyjątkiem tych aktywów, które klasyfikuje się jako aktywa finansowe wyceniane początkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe klasyfikuje się jako: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności. Klasyfikacja zależy od charakteru i przeznaczenia aktywów finansowych, a określa się ją w momencie początkowego ujęcia.

2.3.10.1 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do tej grupy zalicza się aktywa finansowe przeznaczone do zbycia lub wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Składnik aktywów finansowych klasyfikuje się jako przeznaczony do zbycia, jeżeli:

- został zakupiony przede wszystkim w celu odsprzedaży w niedalekiej przyszłości; lub
- stanowi część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Spółka zarządza łącznie, zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorcem generowania krótkoterminowych zysków; lub
- jest instrumentem pochodnym niewyznaczonym i niedziałającym jako zabezpieczenie.

Składnik aktywów finansowych inny niż przeznaczony do zbycia może zostać sklasyfikowany jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy przy ujęciu początkowym, jeżeli:

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia występującą w innych okolicznościach; lub
- składnik aktywów finansowych należy do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami Spółki, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnętrznie; lub
- składnik aktywów stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” dopuszcza klasyfikację całego kontraktu (składnika aktywów lub zobowiązań) jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Spółka zalicza do tej kategorii zwłaszcza inwestycje w papiery wartościowe.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wykazuje się w wartości godziwej, a zyski lub straty ujmuje się w rachunku zysków i strat. Zysk lub strata netto ujęte w rachunku zysków lub strat uwzględniają dywidendy lub odsetki wygenerowane przez dany składnik aktywów finansowych.

2.3.10.2 Inwestycje utrzymywane do wymagalności

Inwestycje oraz inne aktywa finansowe, z wyłączeniem instrumentów pochodnych, o stałych lub negocjowanych warunkach płatności oraz stałych terminach wymagalności, które Spółka chce i może utrzymywać do momentu osiągnięcia wymagalności klasyfikuje się jako inwestycje utrzymywane do wymagalności. Wykazuje się je po zamortyzowanym koszcie stosując metodę efektywnego oprocentowania po pomniejszeniu o utratę wartości, zaś przychody ujmuje się metodą efektywnego dochodu.

2.3.10.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Akcje i udziały w spółkach, niebędących spółkami zależnymi i stowarzyszonymi, nienotowane na giełdzie i nie znajdujące się w obrocie na aktywnym rynku, klasyfikuje się jako aktywa dostępne do sprzedaży i wykazuje w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym, z wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości, odsetek obliczonych przy użyciu efektywnej stopy procentowej oraz ujemnych i dodatnich różnic kursowych dotyczących aktywów pieniężnych, które ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat. W przypadku zbycia inwestycji lub stwierdzenia utraty jej wartości, skumulowany zysk lub stratę ujętą uprzednio w kapitale rezerwowym z tytułu aktualizacji ujmuje się w rachunku zysków i strat danego okresu. W przypadku, gdy ustalenie wartości godziwej nie jest możliwe, wyceny dokonuje się w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości, a skutki wyceny ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym.

Dywidendy z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w rachunku zysków i strat w chwili uzyskania przez Spółkę prawa do ich otrzymania. Wartość godziwą aktywów pieniężnych dostępnych do sprzedaży denominowanych w walutach obcych określa się przeliczając te waluty po kursie spot na dzień bilansowy. Zmiana wartości godziwej przypadająca na różnice kursowe wynikające ze zmiany zamortyzowanego kosztu historycznego danego składnika aktywów wykazywana jest w rachunku zysków i strat, zaś pozostałe zmiany ujmuje się w kapitale własnym.

2.3.10.4 Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności o stałych lub negocjowalnych warunkach płatności, niebędące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku, klasyfikuje się jako pożyczki i należności.

Aktywa te wprowadza się do ksiąg pod datą zawarcia transakcji. Na dzień wprowadzenia do ksiąg aktywa te wyceniane są w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji.

Na dzień bilansowy wycenia się je po koszcie zamortyzowanym, metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości. Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne.

2.3.10.5 Reklasyfikacje aktywów finansowych

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży mogą podlegać reklasyfikacji do:

- pożyczek udzielonych i należności własnych, jeżeli na dzień przekwalifikowania aktywa te spełniałyby definicję pożyczek udzielonych i należności własnych a jednostka ma zamiar i możliwość utrzymania aktywu w przyszłości lub do terminu wymagalności.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy inne niż instrumenty pochodne oraz aktywa wyceniane według wartości godziwej według opcji wyceny w wartości godziwej, mogą zostać przekwalifikowane na następujących zasadach:

- przeniesione do aktywów dostępnych do sprzedaży, jeżeli (a) instrument nie jest już przeznaczony do sprzedaży lub odkupu w krótkim terminie, (b) na dzień przekwalifikowania aktywa te spełniałyby definicję pożyczek udzielonych i należności własnych oraz (c) jednostka ma zamiar i możliwość utrzymania aktywu w przyszłości lub do terminu wymagalności,
- jeżeli instrument nie spełnia definicji pożyczek udzielonych i należności własnych, reklasyfikacja do aktywów dostępnych do sprzedaży lub aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności, jest możliwa w rzadkich okolicznościach, przez które rozumie się udokumentowaną przez jednostkę incydentalną sytuację, w stosunku do której nie należy oczekiwać, że pojawi się w przyszłości lub regularnie.

Powyższe reklasyfikacje odbywają się po wartości godziwej z dnia reklasyfikacji.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży mogą także podlegać reklasyfikacji do aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności i odwrotnie.

2.3.10.6 Wyksięgowanie aktywów finansowych

Spółka wyksięguje składnik aktywów finansowych wyłącznie wtedy, gdy wygasną prawa umowne do przepływów pieniężnych generowanych przez taki składnik aktywów, albo gdy składnik aktywów finansowych wraz z zasadniczo całym ryzykiem i wszystkimi korzyściami związanymi z jego posiadaniem zostają przeniesione na inny podmiot. Jeżeli Spółka nie przenosi ani nie zatrzymuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów i utrzymuje nad nim kontrolę, ujmuje zatrzymany udział w takim składniku aktywów i związane z nim zobowiązania z tytułu potencjalnych płatności. Jeśli natomiast Spółka zatrzymuje zasadniczo całe ryzyko i korzyści związane z przeniesionym składnikiem aktywów, to nadal ujmuje stosowny składnik aktywów finansowych.

2.3.11 Utrata wartości aktywów

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów.

2.3.11.1 Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych i wartości niematerialnych i prawnych

Rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne i wartości niematerialne są poddawane rocznym testom na utratę wartości, jeżeli zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Odpis aktualizujący wykazuje się w wysokości, o którą wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa wartość odzyskiwalną.

W odniesieniu do **rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości firmy** testu na utratę wartości dokonuje się odnosząc go do poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne (najmniejszych, możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływy pieniężne będące w znacznym stopniu niezależnymi od wpływów pieniężnych pochodzących z innych aktywów lub grup aktywów). Przyjęto, że ośrodkiem wypracowującym środki pieniężne w rozumieniu MSR 36 jest każdy hotel.

W odniesieniu do wyceny wartości firmy, niehotelowych nieruchomości inwestycyjnych, środków trwałych niezwiązanych z ośrodkami wypracowującymi środki pieniężne i wartości niematerialnych i prawnych, innych niż wartość firmy, ośrodkiem wypracowującym środki pieniężne jest cała Spółka.

Zgodnie z zapisami MSR 36 pkt. 23, w niektórych przypadkach szacunki, wartości uśrednione i pewne skróty kalkulacyjne mogą stanowić przybliżenie wyliczenia wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych zalecaną przez MSR 36. Spółka zdecydowała się na użycie metody opartej na wskaźniku EBITDA, jako powszechnie używanej w branży hotelarskiej.

Spółka przyjęła, że do wyliczenia wartości użytkowej hotelu dla celów testu na utratę wartości wykorzystywany jest wskaźnik EBITDA (tj. zysk operacyjny przed odpisami amortyzacyjnymi i odsetkami dla poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne). Przyjęta wartość EBITDA jest średnią wartością z bieżącego roku oraz dwóch poprzednich lat. Wyliczona wartość EBITDA podlega zwielokrotnieniu w zależności od marki hotelu i jego geograficznej lokalizacji według poniższej tabeli. Wartość mnożnika może być skorygowana, jeśli wymaga tego specyficzna sytuacja hotelu.

Wyszczególnienie	Stolica	Główne miasta	Inne miasta
Sofitel	10,5	9,5	9,0
Novotel/Mercure	9,0	8,5	8,0
Ibis	8,5	8,0	7,5

Wielokrotność ta podlega korekcie w zależności od stanu całej gospodarki, który rzutuje na wyniki branży hotelarskiej. W zależności od etapu cyklu koniunkturalnego współczynnik cykliczny może wahać się od – 1,5 do + 1,5.

Otrzymana wartość jest porównywana z wartością przychodów, jakie można otrzymać ze sprzedaży każdego z ośrodków, opartą o minimalne ceny rynkowe pokoi hotelowych lub wartość gruntów i praw użytkowania wieczystego gruntów, na których posadowiony jest hotel, oraz z wartością bilansową ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Gdy wartość księgowa jest niższa niż wartość przychodów, jakie można otrzymać ze sprzedaży każdego z ośrodków lub wartość będąca wielokrotnością EBITDA, nie stwierdza się wystąpienia utraty wartości. W przeciwnym wypadku, wylicza się odpis z tytułu utraty wartości do wysokości tej wartości rynkowej lub wielokrotności. W sytuacji gdy istnieją przesłanki do stwierdzenia, że wskaźnik EBITDA nie w pełni oddaje rzeczywisty potencjał hotelu, do wyceny można użyć metody DCF (zdyskontowanych przepływów pieniężnych). Dotyczy to przykładowo hoteli nowo-otwartych lub po gruntownej modernizacji. W przypadku szczególnych warunków powodujących istotne zniekształcenie wartości z wycen w DCF, Spółka może zastosować podejście indywidualne by jak najlepiej odzwierciedlić kwotę wyceny.

W odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych oraz nieruchomości inwestycyjnych na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach ubiegłych w odniesieniu do danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, jest zbędny, albo powinien być zmniejszony. Spółka przyjmuje, że jedną z przesłanek wskazujących na możliwość zmniejszenia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości jest wzrost wartości EBITDA o więcej niż 20% w porównaniu do okresu poprzedniego. Wartość księgowa netto rzeczowych aktywów trwałych i nieruchomości inwestycyjnych wynikająca z odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości nie powinna przekroczyć kwoty, która zostałaby ustalona, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie miał miejsca.

W odniesieniu do wartości firmy odpis aktualizujący jej wartość nie ulega odwróceniu.

Utrata wartości lub ewentualne odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości rozpoznawane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

2.3.11.2 Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa finansowe, oprócz tych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, ocenia się pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Aktywa finansowe tracą wartość, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne.

W przypadku akcji nienotowanych na giełdzie, sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papierów wartościowych poniżej ich kosztu uznaje się za obiektywny dowód utraty wartości.

W przypadku niektórych kategorii aktywów finansowych, np. należności z tytułu dostaw i usług, poszczególne aktywa oceniane jako te, które nie utraciły ważności, bada się pod kątem utraty wartości łącznie. Obiektywne dowody utraty wartości dla portfela należności obejmują doświadczenie Spółki w procesie windykacji należności;

wzrost liczby nieterminowych płatności przekraczających średnio 90 dni, a także obserwowalne zmiany w warunkach gospodarki krajowej czy lokalnej, które mają związek z przypadkami nieterminowych spłat należności. W przypadku aktywów finansowych wykazywanych po amortyzowanym koszcie, kwota odpisu z tytułu utraty wartości stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o pierwotną efektywną stopę procentową składnika aktywów finansowych.

Wartość bilansową składnika aktywów finansowych pomniejsza się o odpis z tytułu utraty wartości bezpośrednio dla wszystkich aktywów tego typu, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, których wartość bilansową pomniejsza się stosując konto korygujące ich pierwotną wartość. W przypadku stwierdzenia nieściągalności danej należności z tytułu dostaw i usług, odpisuje się ją właśnie w ciężar konta odpisu aktualizującego. Natomiast jeśli uprzednio odpisane kwoty zostaną później odzyskane, dokonuje się odpowiedniego uznania konta odpisu aktualizującego. Zmiany wartości bilansowej konta odpisu aktualizującego ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.

Z wyjątkiem instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, jeśli w kolejnym okresie obrachunkowym kwota odpisu z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można racjonalnie odnieść do zdarzenia mającego miejsce po ujęciu utraty wartości, uprzednio ujęty odpis z tytułu utraty wartości odwraca się w rachunku zysków i strat, jeżeli wartość bilansowa inwestycji w dniu odwrócenia utraty wartości nie przekracza kwoty zamortyzowanego kosztu, powstającego gdyby utrata wartości nie została ujęta.

Odpisy z tytułu utraty wartości kapitałowych papierów wartościowych przeznaczonych do sprzedaży ujęte uprzednio przez wynik finansowy nie podlegają odwróceniu poprzez ten rachunek. Wszelkie zwiększenia wartości godziwej następujące po wystąpieniu utraty wartości ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym.

2.3.11.3 Utrata wartości zapasów

Jeżeli w trakcie trwania roku obrotowego ma miejsce zdarzenie powodujące utratę wartości zapasów, dokonywane są odpisy aktualizujące ich wartość. Jeżeli nie istnieją już okoliczności, które uprzednio spowodowały odpisanie wartości zapasów poniżej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, odpisaną kwotę eliminuje się tak, aby nowa wartość bilansowa równała się cenie nabycia lub kosztowi wytworzenia lub zaktualizowanej wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa. Dokonane w ten sposób odwrócenie odpisu jest ujmowane w rachunku zysków i strat.

2.3.12 Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Spółkę

Instrumenty dłużne i kapitałowe klasyfikuje się jako zobowiązania finansowe lub jako kapitał własny, w zależności od treści ustaleń umownych.

2.3.12.1 Instrumenty kapitałowe

Instrumentem kapitałowym jest każdy kontrakt, który poświadcza udział w aktywach podmiotu po odjęciu wszystkich jego zobowiązań. Instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Spółkę ujmuje się w kwocie otrzymanych wpływów po odjęciu bezpośrednich kosztów emisji.

Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży mogą być prezentowane jako kapitał własny wtedy i tylko wtedy, gdy spełniają wszystkie poniższe warunki:

- ich posiadacz ma prawo do proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku jej likwidacji;
- dany instrument należy do klasy instrumentów najbardziej podporządkowanych i wszystkie instrumenty w tej klasie mają identyczne cechy;
- instrument nie posiada innych cech, które odpowiadałyby definicji zobowiązania finansowego; oraz
- suma przewidywanych przepływów pieniężnych przypadających na ten instrument w okresie jego spłaty opiera się przede wszystkim o wynik finansowy, zmianę w ujętych aktywach netto lub zmianę wartości godziwej ujętych i nieujętych aktywów netto jednostki (z wyłączeniem oddziaływania samego instrumentu). Wynik finansowy lub zmianę ujętych aktywów netto wycenia się w tym celu zgodnie z odpowiednimi MSSF. Podmiot nie może posiadać innych instrumentów, które znacząco zawężyłby lub wyznaczały stałą kwotę zwrotu dla posiadacza instrumentu finansowego z opcją sprzedaży.

Kryteria klasyfikacji jako kapitału własnego instrumentów zobowiązujących do przekazania ich posiadaczowi proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku likwidacji oparte są na tych samych zasadach co przedstawione powyżej, z wyjątkiem dwóch ostatnich punktów, które nie mają zastosowania.

Jeżeli spółka zależna wyemituje tego rodzaju instrumenty, które znajdują się w posiadaniu jednostek niesprawujących nad nią kontroli i zostały przedstawione jako kapitał własny w sprawozdaniu finansowym tej

spółki, w sprawozdaniu finansowym ujmowane są jako zobowiązanie, ponieważ nie będzie on najbardziej podporządkowanym instrumentem w spółce.

2.3.12.2 Złożone instrumenty finansowe

Składniki złożonych instrumentów wyemitowanych przez Spółkę klasyfikuje się oddzielnie jako zobowiązania finansowe i kapitał własny, zgodnie z treścią zawartej umowy. Wartość godziwą składników stanowiących zobowiązania na dzień emisji szacuje się przy użyciu dominującej rynkowej stopy procentowej stosowanej do podobnych, niezamiennych instrumentów. Kwotę tę ujmuje się jako zobowiązanie po zamortyzowanym koszcie przy użyciu efektywnej stopy procentowej do momentu wygaśnięcia tej kwoty związanego z zamianą lub do dnia wymagalności instrumentu. Komponent kapitałowy określa się odejmując wartość zobowiązania od ogólnej wartości godziwej złożonego instrumentu kapitałowego. Wartość tę ujmuje się w kapitale własnym po uwzględnieniu podatku dochodowego i nie podlega ona późniejszemu przeszacowaniu.

2.3.12.3 Zobowiązania wynikające z umów gwarancji finansowej

Zobowiązania z tytułu gwarancji finansowej wycenia się początkowo w wartości godziwej, a następnie według wyższej z dwóch następujących wartości:

- kwoty zobowiązania umownego określonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” oraz
- początkowo ujętej wartości pomniejszonej w odpowiednich przypadkach o umorzenie ujęte zgodnie z zasadami ujmowania przychodów.

2.3.12.4 Zobowiązania warunkowe

Zobowiązanie warunkowe to:

- prawdopodobne zobowiązanie, które powstało w wyniku przeszłych zdarzeń i którego istnienie będzie potwierdzone jedynie poprzez wystąpienie lub jego brak – jednego lub więcej niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie znajdują się pod kontrolą Spółki, lub
- obecne zobowiązanie, które wywodzi się ze zdarzenia z przeszłości, ale nie jest rozpoznawane, ponieważ:
 - wpływ korzyści w celu uregulowania tego zobowiązania jest mało prawdopodobny,
 - nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wielkości tego zobowiązania.

2.3.12.5 Aktywa warunkowe

Aktywa warunkowe to prawdopodobne aktywa wynikające z przeszłych zdarzeń, których istnienie będzie potwierdzone przez wystąpienie lub jego brak jednego lub więcej przyszłych zdarzeń, na które Spółka nie ma wpływu.

2.3.12.6 Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe klasyfikuje się jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy albo jako pozostałe zobowiązania finansowe.

2.3.12.7 Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do tej kategorii zalicza się zobowiązania finansowe przeznaczone do zbycia lub zdefiniowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązanie finansowe klasyfikuje się jako przeznaczone do zbycia, jeżeli:

- zostało podjęte przede wszystkim w celu odkupu w krótkim terminie;
- stanowi część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Spółka zarządza łącznie zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorcem generowania krótkoterminowych zysków; lub
- jest instrumentem pochodnym niesklasyfikowanym i niedziałającym jako zabezpieczenie.

Zobowiązanie finansowe inne niż przeznaczone do zbycia może zostać sklasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy w chwili początkowego ujęcia, jeżeli:

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia, jaka wystąpiłaby w innych warunkach; lub

- składnik aktywów finansowych należy do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami Spółki, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnętrznie; lub
- stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSR 39 dopuszcza klasyfikację całego kontraktu (składnika aktywów lub zobowiązań) do pozycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wykazuje się w wartości godziwej, a wynikające z nich zyski lub straty finansowe ujmuje się w rachunku zysków i strat z uwzględnieniem odsetek zapłaconych od danego zobowiązania finansowego.

2.3.12.8 Pozostałe zobowiązania finansowe

Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym kredyty bankowe i pożyczki, wycenia się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji.

Następnie wycenia się je po zamortyzowanym koszcie historycznym metodą efektywnej stopy procentowej, a koszty odsetkowe ujmuje się metodą efektywnego dochodu.

Metoda efektywnej stopy procentowej służy do obliczania zamortyzowanego kosztu zobowiązania i do alokowania kosztów odsetkowych w odpowiednim okresie. Efektywna stopa procentowa to stopa faktycznie dyskontująca przyszłe płatności pieniężne w przewidywanym okresie użytkowania danego zobowiązania lub, w razie potrzeby, w okresie krótszym.

2.3.12.9 Wyksięgowanie zobowiązań finansowych

Spółka wyksięguje zobowiązania finansowe wyłącznie wówczas, gdy odpowiednie zobowiązania Spółki zostaną wykonane, unieważnione lub gdy wygasną.

2.3.13 Środki pieniężne

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazuje się w bilansie w wartości godziwej. Na środki pieniężne i ich ekwiwalenty dla celów rachunku przepływów pieniężnych składają się środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe płynne lokaty o terminie zapadalności trzy miesiące lub krótszym, środki przekazane do banku w ramach transakcji repo o terminie zapadalności nie dłuższym niż trzy miesiące oraz kredyty w rachunku bieżącym. Dla celów prezentacji w bilansie kredyty w rachunku bieżącym wykazuje się w pozycji kredyty w zobowiązaniach krótkoterminowych.

2.3.14 Podatki dochodowe

Podatek dochodowy od zysku lub straty za rok obrotowy obejmuje podatek dochodowy bieżący i odroczony. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat, z wyjątkiem kwot dotyczących pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym, w którym to przypadku podatek dochodowy wykazuje się w kapitale własnym.

2.3.14.1 Podatek dochodowy bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu.

Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym

Zgodnie z polskimi przepisami Spółka nalicza zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych w roku 2009 w wysokości 19% dochodu do opodatkowania

2.3.14.2 Odroczony podatek dochodowy

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości,

w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe oraz straty podatkowe bądź ulgi podatkowe jakie Spółka może wykorzystać. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczony nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej podatek dochodowy wykazywany jest po dokonaniu kompensaty w zakresie, w jakim wynika ze zobowiązania, jakie płatne jest do tego samego urzędu podatkowego.

Podatek odroczony wynikający z przychodów i kosztów odniesionych bezpośrednio na kapitał własny jest również odnoszony na kapitał własny. Ujęcie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku połączenia jednostek gospodarczych wpływa na wysokość wartości firmy lub nadwyżkę udziału jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejętej ponad koszt połączenia jednostek gospodarczych.

2.3.14.3 Podatek bieżący i odroczony za bieżący okres obrachunkowy

Podatek dochodowy bieżący, stanowiący obciążenie wyniku finansowego okresu sprawozdawczego, ustala się w wysokości kwoty podatku należnego, wynikającej z deklaracji podatkowej za bieżący okres sprawozdawczy.

Podatek dochodowy odroczony obciążający wynik finansowy okresu sprawozdawczego stanowi zmianę stanu aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego, będących skutkiem zdarzeń ujętych w wyniku finansowym tego okresu. Podatek odroczony odniesiony w okresie na kapitał własny wykazuje się jako inne całkowite dochody w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

2.3.15 Podatkowa Grupa Kapitałowa

Na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych, spółki mają prawo tworzenia Podatkowych Grup Kapitałowych.

Do końca 2008 roku funkcjonowała Podatkowa Grupa Kapitałowa Orbis, w skład której wchodziły: Orbis S.A., Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A., PBP Orbis Sp. z o.o. i WT Wilkasy Sp. z o.o. Poszczególne spółki należące do Podatkowej Grupy Kapitałowej straciły status podatnika na rzecz tej Grupy Podatkowej. Orbis S.A. był reprezentantem podatkowym Podatkowej Grupy Kapitałowej Orbis. Podatek dochodowy od osób prawnych kalkulowany był osobno przez każdą ze spółek Podatkowej Grupy Kapitałowej, a następnie konsolidowany i przekazywany Urzędowi Skarbowemu przez reprezentanta podatkowego. Podatek obciążał rachunki zysków i strat oraz wpływał na rachunki przepływów pieniężnych poszczególnych spółek zgodnie z ich kalkulacjami. W ramach Podatkowej Grupy Kapitałowej kompensowane były aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

W roku 2009 nie funkcjonowała Podatkowa Grupa Kapitałowa Orbis. Informacja o utworzeniu nowej Podatkowej Grupy Kapitałowej, która będzie funkcjonowała od 2010 roku, znajduje się w punkcie 5 niniejszego sprawozdania finansowego.

2.3.16 Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze w tym wpłaty do programów określonych składek, ujmowane są w okresie w którym Spółka otrzymała przedmiotowe świadczenie ze strony pracownika, a w przypadku wypłat z zysku lub premii gdy spełnione zostały następujące warunki:

- na jednostce ciąży obecne prawne lub zwyczajowe oczekiwane zobowiązanie do dokonania wypłat z wyniku zdarzeń przeszłych, oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny tego zobowiązania.

W przypadku świadczeń z tytułu płatnych nieobecności, świadczenia pracownicze ujmowane są w zakresie kumulowanych płatnych nieobecności, z chwilą wykonania pracy, która zwiększa uprawnienia do przyszłych płatnych nieobecności. W przypadku niekumulowanych płatnych nieobecności świadczenia ujmuje się z chwilą ich wystąpienia.

Świadczenia po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń (odprawy emerytalne) oraz inne długoterminowe świadczenia (nagrody jubileuszowe, renty inwalidzkie itp.) ustalane są przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, z wyceną aktuarialną przeprowadzaną na każdy dzień bilansowy. Zyski i straty aktuarialne ujmowane są w całości w rachunku zysków i strat. Koszty przeszłego zatrudnienia rozpoznawane są natychmiast w stopniu, w jakim dotyczą świadczeń już nabytych, a w pozostałych przypadkach amortyzuje się je metodą liniową przez średni okres, po którym świadczenia zostają nabyte.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ujmowane są jako koszt, chyba że stanowią koszt wytworzenia składników aktywów.

Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy ujmuje się jako zobowiązanie i koszt, gdy Spółka jest zdecydowana w możliwy do udowodnienia sposób:

- rozwiązać stosunek pracy z pracownikiem lub grupa pracowników przed osiągnięciem przez nich wieku emerytalnego, lub
- zapewnić świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w następstwie złożonej przez siebie propozycji zachęcającej ich do dobrowolnego rozwiązania stosunku pracy.

2.3.17 Rezerwy

Rezerwy są tworzone wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący prawny lub zwyczajowy obowiązek wynikający z przeszłych zdarzeń i jest prawdopodobne, że w celu wywiązania się z niego nastąpi wypływ zasobów, a kwotę tego wypływu można wiarygodnie oszacować.

Rezerwy tworzy się i klasyfikuje w zależności od tytułu ich utworzenia do następujących grup:

- rezerwy na zobowiązania, w szczególności dotyczące umów rodzących obciążenia, z tytułu udzielonych gwarancji, poręczeń oraz skutków toczącego się postępowania sądowego;
- rezerwy restrukturyzacyjne.

Rezerwy są tworzone na podstawie decyzji Zarządu. Rezerwy restrukturyzacyjne wymagają zatwierdzonego planu restrukturyzacji i jego ogłoszenia.

Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

Rezerwy tworzy się w uzasadnionej i wiarygodnie oszacowanej wartości na dzień zaistnienia zdarzenia obligującego, nie później jednak niż na koniec okresu sprawozdawczego. Na dzień bilansowy przeprowadza się weryfikację stanu rezerw, dokonując w razie konieczności odpowiednich korekt w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej wiarygodnego szacunku ich wartości.

Zmiany stanu rezerw odnoszone są bezpośrednio na wynik bieżący w pozostałe koszty i przychody operacyjne. Jeżeli występuje szereg podobnych zobowiązań, prawdopodobieństwo konieczności wydatkowania środków w celu ich rozliczenia określa się dla całej grupy podobnych zobowiązań. Rezerwę ujmuje się nawet wówczas, gdy prawdopodobieństwo wydatkowania środków w związku z jedną pozycją zawierającą się w grupie zobowiązań jest niewielkie.

Rezerwy wycenia się według wartości bieżącej kosztów oszacowanych zgodnie z najlepszą wiedzą przez kierownictwo Spółki, których poniesienie jest niezbędne w celu rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy. Stopa dyskonta zastosowana do ustalenia wartości bieżącej odzwierciedla aktualną ocenę rynkową wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań.

2.3.18 Ujmowanie przychodów

Przychody ze sprzedaży ujmuje się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od dochodów i usług, rabaty i upusty oraz inne podatki związane ze sprzedażą. Przychody ujmuje się w następujący sposób:

- przychody ze sprzedaży usług ujmuje się w okresie, w którym świadczone usługi w oparciu o stopień zaawansowania konkretnej transakcji określony na podstawie stosunku faktycznie wykonanych prac do całości usług do wykonania,
- przychody ze sprzedaży innych produktów, towarów i usług są ujmowane w wartości godziwej otrzymanych lub należnych zapłat po pomniejszeniu o rabaty i upusty, podatek od towarów i usług i inne podatki związane ze sprzedażą,
- przychody z tytułu odsetek ujmowane są memoriałowo przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, jeśli ich uzyskanie nie jest wątpliwe.
- przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności.

2.3.19 Koszty finansowe i koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.

Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Powyższe zasady kapitalizacji nie są stosowane do:

- aktywów wycenianych w wartości godziwej, oraz
- zapasów wytwarzanych w znaczących ilościach w cyklu ciągłym i charakteryzujących się wysoką rotacją.

Element odsetkowy płatności z tytułu leasingu finansowego ujmuje się w rachunku zysków i strat metodą wewnętrznego stopy zwrotu.

2.3.20 Wypłata dywidendy

Płatności dywidendy na rzecz akcjonariuszy ujmuje się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym Spółki w okresie, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki.

Uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 15 czerwca 2009 roku zysk netto osiągnięty przez Orbis S.A. w roku 2008 pozostawiono w Spółce jako zysk zatrzymany.

2.3.21 Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż waluta funkcjonalna wykazuje się po kursie waluty obowiązującym na dzień transakcji. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według kursu obowiązującego na ten dzień. Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się po kursie obowiązującym w dniu ustalenia wartości godziwej. Pozycje niepieniężne wyceniane są według kosztu historycznego.

Różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstają, z wyjątkiem:

- różnic kursowych dotyczących aktywów w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego, które włącza się do kosztów tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych;
- różnic kursowych wynikających z pozycji pieniężnych należności lub zobowiązań względem jednostek zagranicznych, z którymi nie planuje się rozliczeń lub też takie rozliczenia nie są prawdopodobne, stanowiących część inwestycji netto w jednostkę zlokalizowaną za granicą i ujmowanych w kapitale z przeliczenia jednostek zagranicznych obcych oraz w zysku/stracie ze zbycia inwestycji netto.

Wartość firmy oraz korekty wartości godziwej wynikające z nabycia jednostki zlokalizowanej za granicą traktowane są jako składnik aktywów lub zobowiązań jednostki zlokalizowanej za granicą i podlegają przeliczeniu przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu bilansowym.

2.3.22 Sprawozdawczość według segmentów

Segmenty operacyjne Spółka identyfikuje w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów Spółki, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzielaniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe. Działalność Spółki mieści się w jednym segmencie operacyjnym – hotele z restauracjami – świadczenie usług hotelarskich i gastronomicznych wraz z usługami towarzyszącymi. Spółka działa w jednym regionie geograficznym, którym jest Polska.

2.4 ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI

W 2009 roku nie nastąpiły zmiany zasad rachunkowości w stosunku do opublikowanych sprawozdań finansowych na dzień 31 grudnia 2008 roku inne, niż wynikające z nowych przepisów prawa (patrz punkt 2.5).

2.5 NOWE STANDARDY RACHUNKOWOŚCI I INTERPRETACJE KIMSF

W 2009 roku weszły w życie następujące zmiany standardów lub interpretacje:

- MSSF 8 „Segmenty operacyjne”,
- Zaktualizowany MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”,
- Zaktualizowany MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”,
- Zmiana do MSSF 2 „Płatności w formie akcji – Warunki nabycia uprawnień i anulowanie”,
- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” oraz do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych – Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży i zobowiązania powstałe w wyniku likwidacji”,
- Ulepszenia w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej – zbiór zmian do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, zmiany mają zastosowanie w większości przypadków dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku i później,
- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy” oraz do MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe – Koszt inwestycji w jednostkę zależną, współzależną lub stowarzyszoną”.
- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” i MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”,
- Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”,
- Zmiany do KIMSF 9 „Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych” oraz do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”,
- Interpretacja KIMSF 11 „MSSF2 – Wydanie akcji w ramach grupy i transakcje w nabytych akcjach własnych”,
- Interpretacja KIMSF 13 „Programy lojalnościowe”,
- Interpretacja KIMSF 14 „MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności”.

Za wyjątkiem zaktualizowanego MSR 1 i MSR 23, przyjęcie powyższych standardów i interpretacji nie spowodowało znaczących zmian w polityce rachunkowości spółki Orbis S.A. ani w prezentacji sprawozdań finansowych.

- Zastosowanie zaktualizowanego MSR 1

W rezultacie przyjęcia MSR 1 (zaktualizowanego w 2007 roku) „Prezentacja sprawozdań finansowych”, zestawienie zmian w skonsolidowanych kapitałach własnych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przedstawia tylko transakcje z właścicielami. Pozostałe elementy zostały ujęte oddzielnie w skonsolidowanym zestawieniu całkowitych dochodów.

- Zastosowanie zaktualizowanego MSR 23

Począwszy od 1 stycznia 2009 roku, koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, powinny być kapitalizowane jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Do roku 2008 Spółka zgodnie z zalecanym przez MSR 23 podejściem wzorcowym ujmowała wszystkie koszty finansowania zewnętrznego jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

Na dzień 19 kwietnia 2010 roku zostały opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie następujące standardy i interpretacje:

- Zaktualizowany MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”, ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku i później,
- Zaktualizowany MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”, ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku i później,
- Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: Pozycje kwalifikujące się do rachunkowości zabezpieczeń”, mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku i później.
- Zaktualizowany MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy”, ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku i później.
- Zmiany do MSSF 2 „Płatności w formie akcji” – Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych w grupie kapitałowej, mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2010 roku i później.
- MSSF 2009 „Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej”, mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2010 roku i później.
- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”, mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 lutego 2010 roku i później.
- Interpretacja KIMSF 12 „Umowy na usługi koncesjonowane”, ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się od 30 marca 2009 i później.
- Interpretacja KIMSF 15 „Umowy na budowę nieruchomości”, ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2010 roku i później.
- Interpretacja KIMSF 16 „Zabezpieczenie inwestycji netto w jednostkach zagranicznych”, zmiany mają zastosowanie w roku finansowym rozpoczynającym się 1 lipca 2009 roku i później.
- Interpretacja KIMSF 17 „Dystrybucja aktywów niepieniężnych na rzecz właścicieli”, ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 listopada 2009 roku i później.
- Interpretacja KIMSF 18 „Przekazanie aktywów przez klientów”, ma zastosowanie prospektywnie w odniesieniu do składników aktywów otrzymanych od klientów 1 listopada 2009 roku i później.

Zarząd analizuje obecnie konsekwencje oraz wpływ zastosowania powyższych nowych standardów oraz interpretacji na sprawozdanie finansowe.

Ponadto na dzień 19 kwietnia 2010 roku zostały przyjęte przez RMSR, ale jeszcze nie zatwierdzone przez UE następujące standardy i interpretacje:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2013 roku i później.
- Zmiany do MSR 24 „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych”, mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2011 roku i później.
- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” – dodatkowe zwolnienia dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy, mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2010 roku i później.
- Zmiany do MSSF1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” – ograniczone zwolnienie dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy w zakresie ujawnień danych porównawczych wymaganych przez MSSF 7, mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 lipca 2010 roku i później.
- Zmiany do KIMSF 14 „MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności”, mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2011 roku i później.
- Interpretacja KIMSF 19 „Rozliczenie zobowiązań instrumentami kapitałowymi”, mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 lipca 2010 roku i później.

2.6 WAŻNE OSZACOWANIA

Oszacowania i osądy poddaje się nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań, co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

Ważne oszacowania i osądy księgowe

Spółka dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne i inne czynniki uznawane za istotne. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe mogą odbiegać od rzeczywistych wyników. Szacunki i leżące u ich podstaw założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wielkości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy ona wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeśli zmiana dotyczy ich na równi z okresem bieżącym.

Podstawowe obszary, w których szacunki Zarządu mają istotny wpływ na sprawozdanie finansowe to:

- (a) *Szacowana utrata wartości aktywów trwałych i nieruchomości inwestycyjnych*
Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. Wartość odzyskiwalna poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne szacowana jest przy wykorzystaniu metodologii opisanej w nocie 2.3.11.1.
- (b) *Szacowana rezerwa na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia*
Rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne szacuje się przy zastosowaniu metod aktuarialnych. Wzrost stopy dyskontowej oraz zmiana tempa długookresowego wzrostu wynagrodzeń mają wpływ na zmianę szacunku. Przy kalkulacji rezerw aktuariusz przeprowadza analizę wrażliwości w zakresie wpływu stopy dyskonta oraz planowanych wzrostów podstaw wymiaru świadczeń. Szczegóły analizy zawarte są w nocie 28 sprawozdania finansowego.
- (c) *Szacowane okresy ekonomicznej użyteczności*
Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie aktualnej wiedzy dotyczącej przewidywanego okresu użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Przewidywany okres użytkowania podlega okresowej weryfikacji.

3. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI

Działalność Spółki Orbis S.A. mieści się w ramach jednego segmentu operacyjnego, dlatego w jednostkowym sprawozdaniu finansowym nie ma żadnych ujawnień dotyczących segmentów działalności.

4. PRZYCHODY I KOSZTY

4.1 PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW

	2009	2008
Przychody netto ze sprzedaży usług	552 674	628 961
<i>w tym od jednostek powiązanych</i>	32 681	39 931
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	167	2 277
<i>w tym od jednostek powiązanych</i>	103	2 112
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów razem	552 841	631 238

4.2 POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

	2009	2008
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych **)	12 063	343
Przychody ze sprzedaży aktywów finansowych wycenianych wg wartości godziwej	0	14
Dywidendy i udziały w zyskach *)	43 675	45 235
Przychody z tytułu odsetek od pożyczek udzielonych i należności własnych	3 599	4 360
Inne przychody operacyjne, w tym:	3 540	1 861
rozwiązanie rezerw, w tym:	0	0
- rezerwa na zobowiązania wobec pracowników		0
- rezerwa na koszty opłat z tytułu wieczystego użytkowania gruntów		0
otrzymane odszkodowania	495	277
zasądzone zwroty podatków	633	0
nadpłata z tytułu zmiany kursu walut	343	266
refundacje kosztów	114	99
otrzymane należności w wyniku egzekucji komorniczej	30	170
zwrot gwarancji bankowej	743	0
odpis aktualizujący zapasy (ujęcie i cofnięcie odpisu)	51	0
inne	1 131	1 049
Pozostałe przychody operacyjne razem	62 877	51 813

*) Na 31 grudnia 2009 roku Spółka wykazuje przychody z tytułu dywidend od spółki zależnej Hekon–Hotele Ekonomiczne S.A. w kwocie 35 969 tys. zł oraz od Orbis Kontrakty Sp. z o.o. w kwocie 7 706 tys. zł.

31 grudnia 2008 roku Spółka wykazuje przychody z tytułu dywidend od spółki zależnej Hekon–Hotele Ekonomiczne S.A. w kwocie 38 835 tys. zł oraz od Orbis Kontrakty Sp. z o.o. w kwocie 6 400 tys. zł.

**) Pozycja opisana w Sprawozdaniu Zarządu o działalności Orbis S.A. za 2009 rok, pkt. 3.

Poniższa tabela przedstawia Aktualizację wartości aktywów trwałych:

	2009	2008
Ujęcie odpisów na rzeczowe aktywa trwałe	(10 723)	(7 915)
Ujęcie odpisów na nieruchomości inwestycyjne	(5 353)	0
Ujęcie odpisów na środki trwałe w budowie	(1 131)	0
Ujęcie odpisów na inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	(25 908)	0
Odwrocenie odpisów na środki trwałe	16 210	18 175
Aktualizacja wartości aktywów trwałych razem	(26 905)	10 260

4.3 KOSZTY WEDŁUG RODZAJU

	2009	2008
Amortyzacja	121 053	130 832
Zużycie materiałów i energii	100 261	107 273
Usługi obce	115 246	135 176
Podatki i opłaty	26 979	24 740
Koszty świadczeń pracowniczych	156 998	190 374
Pozostałe koszty rodzajowe (z tytułu)	17 486	20 814
- opłata za przynależność do systemów hotelowych	12 189	13 894
- podróże służbowe	1 414	2 133
- składki na ubezpieczenia	1 351	1 686
- odpis aktualizujący wartość należności	1 274	441
- inne	1 258	2 660
Koszty według rodzaju ogółem	538 023	609 209
Koszty sprzedaży i marketingu (wielkość ujemna)	(32 401)	(38 598)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(69 761)	(99 070)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	435 861	471 541
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	9	27
Koszt własny sprzedaży	435 870	471 568

4.4 KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

	2009	2008
Wynagrodzenia	134 066	147 824
Rezerwa na niewykorzystane i zaległe urlopy	(589)	464
Rezerwa na wynagrodzenia i pochodne	63	261
Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	(10 605)	5 094
Świadczenia na rzecz pracowników	34 063	36 731
Koszty świadczeń pracowniczych razem	156 998	190 374

Rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne prezentowane są w rachunku zysków i strat w pozycji Koszty ogólnego zarządu, natomiast rezerwy na zaległe i niewykorzystane urlopy w pozycjach Koszt własny sprzedaży, Koszty sprzedaży i marketingu oraz Koszty ogólnego zarządu.

4.5 POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

	2009	2008
Utworzone rezerwy na restrukturyzację zatrudnienia (Nota 26)	(778)	0
Utworzone rezerwy na sprawy sądowe (Nota 26)	0	(81)
Utworzone inne rezerwy (Nota 26)	(51)	(684)
Koszty restrukturyzacji zatrudnienia	(5 893)	(1 673)
Inne koszty związane z zatrudnieniem	0	(3 471)
Niedopłata z tytułu zmiany kursu walut	(1 522)	(1 484)
Koszty likwidacji majątku	(321)	(152)
Zapłacone odszkodowania, kary, grzywny	(265)	(7 066)
Darowizny	(178)	(228)
Odsetki za zwłokę	(130)	(326)
Umorzenie należności	(230)	(342)
koszty hotelu przed otwarciem	(351)	0
koszty szkoleń z tytułu Accortelizacji	(400)	0
koszty rozbiórki	(415)	0
Pozostałe	(1 464)	(321)
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	(11 998)	(15 828)

4.6 PRZYCHODY FINANSOWE I KOSZTY FINANSOWE

	2009	2008
Inne przychody finansowe	0	0
Przychody finansowe ogółem	0	0
Koszty finansowe z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek	(25 782)	(27 710)
Inne koszty finansowe	(155)	(484)
Koszty finansowe ogółem	(25 937)	(28 194)

W prezentowanych danych finansowych za rok 2009 i porównywalnych za rok 2008 Spółka odniosła wszystkie koszty finansowania zewnętrznego na wynik finansowy okresu, w którym zostały poniesione.

5. PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY I ODROZCZONY

Główne składniki obciążenia podatkowego przedstawiają się następująco:

	2009	2008
Bieżący podatek dochodowy	(7 656)	(12 767)
- bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(7 656)	(12 767)
Odroczony podatek dochodowy	8 217	12 758
- różnica pomiędzy wartością podatkową a księgową aktywów trwałych	8 664	9 975
- aktualizacja udziałów w jednostkach powiązanych	4 930	0
- niezapłacone odsetki	(1 019)	629
- rezerwy	(2 331)	315
- niezapłacone wynagrodzenia	(303)	90
- ZUS i podobne zobowiązania	(335)	(229)
- koszt kredytu inwestycyjnego	(1 614)	1 831
- inne	225	147
Obciążenie podatkowe w rachunku zysków i strat	561	(9)

Uzgodnienie wysokości podatku dochodowego w rachunku zysków i strat z wynikiem finansowym:

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2009 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

	2009	2008
Zysk przed opodatkowaniem	12 846	40 053
Podatek przy zastosowaniu stawki ustawowej wynoszącej 19%	(2 441)	(7 610)
Dywidendy otrzymane	8 298	8 595
Przychody i koszty nie stanowiące przychodów i kosztów podatkowych	(5 296)	(1 030)
Obciążenie podatkowe według efektywnej stawki podatkowej	561	(45)
Rozliczenie straty podatkowej spółek wchodzących w skład Podatkowej Grupy Kapitałowej	0	36
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	561	(9)

W 2008 roku istniała Podatkowa Grupa Kapitałowa Orbis, w skład której wchodziły: Orbis S.A., Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A., Polskie Biuro Podróży Sp. z o.o. oraz WT Wilkasy Sp. z o.o.

Dzięki wprowadzeniu Podatkowej Grupy Kapitałowej Orbis obciążenie podatkowe w 2008 roku Orbis S.A. było mniejsze o 36 tys. zł.

W dniu 3 września 2009 roku została zawarta „Umowa o utworzeniu Podatkowej Grupy Kapitałowej Orbis, w skład której wchodzić będą spółki: Spółka Orbis S.A. oraz Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. Umowa będzie obowiązywała przez okres trzech lat podatkowych, tj. do dnia 31 grudnia 2012 roku. Umowa została zarejestrowana we właściwym urzędzie skarbowym (decyzja z dnia 28 października 2009 roku).

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji różnic przejściowych:

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	15 377	15 902
Odniesione na wynik finansowy	15 377	15 902
- aktualizacja należności	462	337
- aktualizacja udziałów w jednostkach powiązanych	5 679	749
- niezapłacone odsetki	248	1 267
- rezerwy	6 511	8 842
- pierwsza opłata za przystąpienie do sieci Accor	473	479
- niezapłacone wynagrodzenia	1 145	1 448
- ZUS i podobne zobowiązania	55	390
- inne	804	2 390
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	58 219	66 961
Odniesiona na wynik finansowy	58 128	66 870
- różnica pomiędzy wartością podatkową i księgową niefinansowych aktywów trwałych	57 497	66 161
- inne	631	709
Odniesiona na kapitał własny	91	91
- inwestycje długoterminowe	91	91
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	42 842	51 059
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	42 842	51 059
Długoterminowe	47 909	58 962
Krótkoterminowe	(5 067)	(7 903)

Podatek odroczony jest prezentowany per-saldo z pozycji Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

6. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

W Spółce nie podjęto decyzji o zaniechaniu żadnego rodzaju działalności.

7. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk przypadający na jedną akcję zwykłą oblicza się przez podzielenie zysku netto za rok obrotowy przypadający na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za rok obrotowy przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego skorygowaną o wpływ elementów rozwadniających.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem i w okresach porównywalnych nie wystąpiły czynniki powodujące rozwodnienie zysku na akcję.

Poniżej przedstawione są dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na akcję:

	2009	2008
Zysk netto za okres	13 407	40 044
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych	46 077	46 077
Zysk na akcję	0,29	0,87

8. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

Uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 15 czerwca 2009 roku zysk netto osiągnięty przez Orbis S.A. w roku 2008 pozostawiono w Spółce jako zysk zatrzymany.

9. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Na rzeczowe aktywa trwałe składają się środki trwałe i środki trwałe w budowie.

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Środki trwałe	1 338 468	1 397 291
Środki trwałe w budowie	82 701	99 194
Razem	1 421 169	1 496 485

Poniżej zaprezentowano środki trwałe według stanu na **31 grudnia 2009 roku**:

Rzeczowe aktywa trwałe	Grunty i prawa wieczystego użytkowania gruntu nabyte	Prawa wieczystego użytkowania gruntu nabyte nieodpłatnie	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Stan na 1 stycznia 2009 r.							
Cena nabycia/koszt wytworzenia	20 422	303 337	2 608 189	131 363	1 568	157 300	3 222 179
skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(1 855)	(18 114)	(1 579 915)	(104 342)	(1 528)	(119 134)	(1 824 888)
Wartość netto na początek okresu	18 567	285 223	1 028 274	27 021	40	38 166	1 397 291
Zwiększenia stanu	0	0	56 407	6 736	7	3 597	66 747
zakup	0	0	33 757	5 974	7	3 597	43 335
przyjęcie z inwestycji	0	0	22 650	762	0	0	23 412
Zmniejszenia stanu	0	(7 745)	(13 962)	(744)	0	(313)	(22 764)
sprzedaż	0	(4 048)	(2 158)	(67)	0	(33)	(6 306)
likwidacja	0	0	(52)	(163)	0	(65)	(280)
inne	0	0	(11 752)	(514)	0	(215)	(12 481)
reklasyfikacja do nieruchomości inwestycyjnych	0	(3 697)	0	0	0	0	(3 697)
Zwiększenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	(10 140)	(174)	(2)	(407)	(10 723)
Zmniejszenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	15 462	475	0	273	16 210
Odpis amortyzacyjny za okres	(192)	(3 824)	(89 180)	(6 980)	(13)	(8 104)	(108 293)
Wartość netto na koniec okresu	18 375	273 654	986 861	26 334	32	33 212	1 338 468
Stan na 31 grudnia 2009 r.							
Cena nabycia/koszt wytworzenia	20 422	295 013	2 594 053	129 540	1 500	157 056	3 197 584
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(2 047)	(21 359)	(1 607 192)	(103 206)	(1 468)	(123 844)	(1 859 116)
Wartość netto na koniec okresu	18 375	273 654	986 861	26 334	32	33 212	1 338 468

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2009 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Poniżej zaprezentowano środki trwałe według stanu na **31 grudnia 2008 roku**:

Rzeczowe aktywa trwałe	Grunty i prawa wieczystego użytkowania gruntu nabyte	Prawa wieczystego użytkowania gruntu nabyte nieodpłatnie	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Stan na 1 stycznia 2008 r.							
Cena nabycia/koszt wytworzenia	20 473	327 487	2 628 843	137 359	2 132	149 169	3 265 463
skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(1 677)	(15 579)	(1 613 980)	(107 661)	(2 045)	(114 175)	(1 855 117)
Wartość netto na początek okresu	18 796	311 908	1 014 863	29 698	87	34 994	1 410 346
Zwiększenia stanu	0	90	105 378	6 506	18	12 034	124 026
zakup	0	0	16 666	5 693	5	11 657	34 021
przyjęcie z inwestycji	0	0	88 636	646	0	368	89 650
inne	0	90	76	167	13	9	355
Zmniejszenia stanu	(37)	(22 976)	(13)	(181)	(16)	(52)	(23 275)
sprzedaż	0	(23)	0	(17)	(16)	(16)	(72)
likwidacja	0	(51)	(13)	(149)	0	(36)	(249)
inne	(37)	0	0	0	0	0	(37)
reklasyfikacja do nieruchomości inwestycyjnych	0	(22 902)	0	(15)	0	0	(22 917)
Zwiększenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	(7 193)	(271)	(9)	(442)	(7 915)
Zmniejszenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	17 855	123	0	197	18 175
Odpis amortyzacyjny za okres	(192)	(3 799)	(102 616)	(8 854)	(40)	(8 565)	(124 066)
Wartość netto na koniec okresu	18 567	285 223	1 028 274	27 021	40	38 166	1 397 291
Stan na 31 grudnia 2008 r.							
Cena nabycia/koszt wytworzenia	20 422	303 337	2 608 189	131 363	1 568	157 300	3 222 179
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(1 855)	(18 114)	(1 579 915)	(104 342)	(1 528)	(119 134)	(1 824 888)
Wartość netto na koniec okresu	18 567	285 223	1 028 274	27 021	40	38 166	1 397 291

Na dzień 31 grudnia 2009 roku stan środków trwałych w budowie oraz ich odpisów aktualizujących przedstawia tabela poniżej:

Środki trwałe w budowie	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Wartość brutto środków trwałych w budowie	85 916	103 902
Odpis aktualizujący wartość środków trwałych w budowie	(3 215)	(4 708)
Razem	82 701	99 194

W 2009 roku Spółka utworzyła dodatkowo odpis aktualizujący wartość środków trwałych w budowie w wysokości 1 131 tys. zł., a wykorzystała w wysokości 2 624 tys. zł.

Informacja na temat zabezpieczeń ustanowionych na rzeczowych aktywach trwałych znajduje się w notce 25 do niniejszego sprawozdania finansowego.

Na dzień 31.12.2009 roku Spółka nie posiada rzeczowych aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Szczegółowa informacja na temat odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych prezentuje się następująco:

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości środków trwałych i środków trwałych w budowie	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Stan na początek okresu	(378 990)	(423 888)
ujęcie odpisu na środki trwałe	(10 723)	(7 915)
ujęcie odpisu na środki trwałe w budowie	(1 131)	(26)
odwrócenie odpisu na środki trwałe	16 210	18 175
przeniesienie na nieruchomości inwestycyjne	0	33 457
wykorzystanie odpisów	21 091	1 207
Stan na koniec okresu	(353 543)	(378 990)

W bieżącym okresie obrachunkowym Spółka dokonała przeglądu wartości ekonomicznej ośrodków wypracowujących środki pieniężne oraz innych środków trwałych i środków trwałych w budowie w kontekście bieżącej działalności oraz zaistniałych negatywnych warunków rynkowych. Efektem przeglądu było ujęcie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w kwocie 11 854 tys. zł oraz odwrócenie odpisu w kwocie 16 210 tys. zł. Ujęcia oraz odwrócenia odpisów aktualizacyjnych wartość środków trwałych i środków trwałych w budowie pokazane są w rachunku zysków i strat w pozycji Aktualizacja wartości aktywów trwałych.

Wartość ekonomiczną przedmiotowych składników majątku określono w oparciu o wartość użytkową, ustalaną jako największa z wartości: wielokrotność EBITDA, cena sprzedaży oraz (w określonych przypadkach) wartość wyliczona metodą DCF lub przy zastosowaniu podejścia indywidualnego, by jak najlepiej odzwierciedlić kwotę wyceny. Informacja na temat polityki rachunkowości stosowanej do przeprowadzania testów na utratę wartości niefinansowych aktywów trwałych znajduje się w nocy do niniejszego sprawozdania finansowego w punkcie 2.3.11.1.

10. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Poniżej zaprezentowano wartości niematerialne według stanu na **31 grudnia 2009 roku**:

	Koncesje, patenty, licencje i podobne	Oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
Stan na 1 stycznia 2009 r.				
Cena nabycia/koszt wytworzenia	626	12 396	697	13 719
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(342)	(11 158)	0	(11 500)
Wartość netto na początek okresu	284	1 238	697	2 219
Zwiększenia stanu	671	2 422	78	3 171
zakup	671	2 422	78	3 171
inne	0	0	0	0
Zmniejszenia stanu	0	(4)	0	(4)
likwidacja	0	(4)	0	(4)
Odpis amortyzacyjny za okres	(169)	(971)	0	(1 140)
Wartość netto na koniec okresu	786	2 685	775	4 246
Stan na 31 grudnia 2009 r.				
Cena nabycia/koszt wytworzenia	1 292	12 029	775	14 096
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(506)	(9 344)	0	(9 850)
Wartość netto na koniec okresu	786	2 685	775	4 246

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2009 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Poniżej zaprezentowano wartości niematerialne według stanu na **31 grudnia 2008 roku**:

	Koncesje, patenty, licencje i podobne	Oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
Stan na 1 stycznia 2008 r.				
Cena nabycia/koszt wytworzenia	280	12 261	38	12 579
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(253)	(10 914)	0	(11 167)
Wartość netto na początek okresu	27	1 347	38	1 412
Zwiększenia stanu	323	981	659	1 963
zakup	323	981	659	1 963
inne	0	0	0	0
Zmniejszenia stanu	0	0	0	0
likwidacja	0	0	0	0
inne	0	0	0	0
Odpis amortyzacyjny za okres	(66)	(1 090)	0	(1 156)
Wartość netto na koniec okresu	284	1 238	697	2 219
Stan na 31 grudnia 2008 r.				
Cena nabycia/koszt wytworzenia	626	12 396	697	13 719
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(342)	(11 158)	0	(11 500)
Wartość netto na koniec okresu	284	1 238	697	2 219

Wszystkie wartości niematerialne ujmowane przez Spółkę mają określony okres użytkowania. Spółka nie posiada wartości niematerialnych i prawnych wytworzonych we własnym zakresie.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości niematerialnych	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Stan na początek okresu	0	(3)
odwrócenie	0	3
wykorzystanie	0	0
Stan na koniec okresu	0	0

Na dzień bilansowy wartości niematerialne nie stanowią zabezpieczenia zobowiązań Spółki.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2009 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

11. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH

Informacje o jednostkach stowarzyszonych:

Spółki stowarzyszone nazwa i siedziba	% udziału w kapitale zakładowym	% udziału w głosach na walnym zgromadzeniu	% udziału w kapitale zakładowym	przedmiot działalności	metoda ujmowania inwestycji	wartość udziałów/ akcji w cenie nabycia	korekty aktualizujące wartość	wartość bilansowa udziałów/ akcji
Orbis Casino Sp. z o.o. Warszawa, Polska	bezpośrednio 33,33%	bezpośrednio 33,33%	bezpośrednio 33,33%	gry losowe	w cenie nabycia	1 600	(736)	864
Stan na 31.12.2009								864

12. JEDNOSTKI ZALEŻNE

Informacje o jednostkach zależnych:

Nazwa Spółki zależnej	% udziału w kapitale zakładowym	% udziału w głosach na walnym zgromadzeniu	kraj rejestracji	przedmiot działalności	metoda ujmowania inwestycji	wartość udziałów/ akcji w cenie nabycia	korekty aktualizujące wartość	wartość bilansowa udziałów/ akcji
Hekon Hotele Ekonomiczne S.A.	bezpośrednio 100,00%	bezpośrednio 100,00%	Polska	hotelarsko-gastronomiczna	w cenie nabycia	441 041	0	441 041
Wioska Turystyczna Wilkasy Sp. z o.o.	bezpośrednio 100,00%	bezpośrednio 100,00%	Polska	hotelarsko-gastronomiczna	w cenie nabycia	2 429	(1 932)	497
Orbis Travel Incoming Sp. z o.o.	bezpośrednio 100,00%	bezpośrednio 100,00%	Polska	turystyka, transport, hotelarsko - gastronomiczna	w cenie nabycia	5	0	5
Orbis Travel Sp. z o.o.	bezpośrednio 100,00%	bezpośrednio 100,00%	Polska	turystyka, transport, hotelarsko - gastronomiczna	w cenie nabycia	5	0	5
Orbis Travel Corporate Sp. z o.o.	bezpośrednio 100,00%	bezpośrednio 100,00%	Polska	turystyka, transport, hotelarsko - gastronomiczna	w cenie nabycia	5	0	5
ORBIS Transport, Sp. z o.o.	bezpośrednio 98,88%	bezpośrednio 98,88%	Polska	transport	w cenie nabycia	27 729	0	27 729
PBP Orbis Sp. z o.o.	bezpośrednio 95,08%	bezpośrednio 95,08%	Polska	turystyka	w cenie nabycia	25 908	(25 908)	0
Orbis Kontrakty Sp. z o.o.	bezpośrednio 80,00%	bezpośrednio 80,00%	Polska	organizacja zakupów	w cenie nabycia	80	0	80
Stan na 31.12.2009								469 362

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2009 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Poniżej przedstawiono informacje o udziałach w kapitale własnym, w głosach na walnym zgromadzeniu oraz przedmiocie działalności spółek zależnych, w których Orbis S.A. posiada udziały pośrednio.

Nazwa Spółki zależnej	% udziału w kapitale własnym	% udziału w głosach na walnym zgromadzeniu	kraj rejestracji	przedmiot działalności
UAB Hekon	pośrednio 100,00 %	pośrednio 100,00 %	Litwa	hotelarsko-gastronomiczna
PKS Tarnobrzeg Sp. z o.o.	pośrednio 99,05 %	pośrednio 99,05 %	Polska	transport
PKS Gdańsk Sp. z o.o.	pośrednio 99,05 %	pośrednio 99,05 %	Polska	transport
Inter Bus Sp. z o.o.	pośrednio 99,05 %	pośrednio 99,05 %	Polska	przewozy autokarowe
Capital Parking Sp. z o.o.	pośrednio 99,05 %	pośrednio 99,05 %	Polska	wynajem miejsc parkingowych
PMKS Sp. z o.o.	pośrednio 70,82%	pośrednio 70,82%	Polska	komunikacja miejska
Orbis Kontrakty Sp. z o.o.	pośrednio 20,00 %	pośrednio 20,00 %	Polska	organizacja zakupów
Orbis Transport Sp. z o.o.	pośrednio 0,17 %	pośrednio 0,17 %	Polska	transport

13. ZMIANA STANU INWESTYCJI W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH I STOWARZYSZONYCH

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Stan na początek okresu	496 119	484 007
Udziały i akcje	496 119	484 007
Zwiększenia	15	12 112
nabycie	15	12 112
Zmniejszenia	(25 912)	0
likwidacja	(4)	0
przeniesienie udziałów na Aktywa trwale klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	(25 908)	0
Zmniejszenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	4	0
Zwiększenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	(25 908)	0
Przeniesienie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości na Aktywa trwale klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	25 908	0
Stan na koniec okresu	470 226	496 119
Udziały i akcje	470 226	496 119

Udziały Spółki w Orbis Casino sp. z o.o. są wyceniane metodą praw własności. Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych nie są bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej oraz ryzyko cenowe.

Zwiększenie stanu inwestycji w 2009 roku jest efektem objęcia przez Orbis S.A. udziałów w trzech spółkach: Orbis Tavel Incoming Sp. z o.o., Orbis Travel Sp. z o.o. i Orbis Travel Corporate Sp. z o.o. Natomiast zmniejszenie stanu inwestycji w 2009 roku oraz zmniejszenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości dotyczy likwidacji spółki, w której Orbis S.A. miał udziały mniejszościowe.

Zwiększenie stanu inwestycji w 2008 roku jest efektem objęcia przez Spółkę dodatkowych udziałów w spółce zależnej PBP Orbis Sp. z o.o. wynikającego z podwyższenia jej kapitału zakładowego.

Utworzony w 2009 roku odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w wysokości 25 908 tys. zł. dotyczy udziałów w spółce zależnej PBP Orbis Sp. z o.o. Udziały te wraz z odpisem na koniec 2009 roku stanowią Aktywa trwałe klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży i wykazują zerową wartość bilansową.

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Aktywa trwałe klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		
Stan na początek okresu	0	0
Zwiększenia	25 908	0
przeniesienie udziałów z Inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	25 908	0
Przeniesienie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości z Inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	(25 908)	0
Stan na koniec okresu	0	0

14. ZMIANY W GRUPIE KAPITAŁOWEJ

W 2009 roku nie wystąpiły połączenia jednostek gospodarczych w rozumieniu MSSF 3.

Odnotowano następujące zmiany w składzie Grupy Kapitałowej Orbis:

We wrześniu 2009 roku zawiązane zostały trzy nowe spółki z siedzibą w Warszawie: Orbis Travel Incoming Sp. z o.o., Orbis Travel Sp. z o.o. oraz Orbis Travel Corporate Sp. z o.o. W każdej z nich spółka Orbis S.A. objęła 100% udziałów w kapitale zakładowym. W październiku 2009 roku do Krajowego Rejestru Sądowego zostały wpisane spółki Orbis Travel Incoming Sp. z o.o. oraz Orbis Travel Sp. z o.o., natomiast trzecia spółka Orbis Travel Corporate Sp. z o.o. została zarejestrowana w listopadzie 2009 roku.

W 2009 roku wystąpiły następujące zmiany inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych:

W dniu 23 marca 2009 roku kapitał zakładowy spółki Orbis Casino Sp. z o.o. został podniesiony z kwoty 4 800 tys. zł do poziomu 7 800 tys. zł poprzez utworzenie 6 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy, przeznaczając na ten cel środki z kapitału zapasowego. Nowoutworzone udziały przysługują wspólnikom w stosunku do ich dotychczasowych udziałów i nie wymagają objęcia. W efekcie procentowy udział dotychczasowych wspólników, w tym Orbis S.A. w kapitale zakładowym spółki nie zmienił się. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w KRS w dniu 31 sierpnia 2009 roku.

15. UDZIAŁ WE WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH

Orbis S.A. nie posiada udziałów we wspólnych przedsięwzięciach.

16. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

Na dzień 31.12.2009 roku oraz 31.12.2008 roku Spółka nie posiada aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

17. INNE AKTYWA FINANSOWE

Na dzień 31 grudnia 2009 roku oraz 31 grudnia 2008 roku Spółka nie posiada innych aktywów finansowych.

18. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	406 850	144 348
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(172 088)	(49 721)
Wartość netto na początek okresu	234 762	94 627
Zwiększenia	43 753	145 745
zakupy	40 056	0
przejęcie ze środków trwałych w budowie	0	122 828
przekwalifikowanie ze środków trwałych	3 697	22 917
Zmniejszenia	(26)	0
inne	(26)	0
Ujęcie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	(5 353)	0
Odpis amortyzacyjny za okres	(11 620)	(5 610)
Wartość netto na koniec okresu	261 516	234 762
Wartość brutto na koniec okresu	374 145	406 850
skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	(112 629)	(172 088)
Wartość netto na koniec okresu	261 516	234 762

Spółka wycenia nieruchomości inwestycyjne według kosztu historycznego pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Na dzień przejścia na MSSF (1 stycznia 2004 roku) Spółka dokonała wyceny gruntów i praw wieczystego użytkowania gruntów, które stanowią znaczącą część nieruchomości inwestycyjnych i uznała tę wartość za domniemany koszt. Wartość godziwa gruntów i praw wieczystego użytkowania gruntów ustalona w oparciu o wycenę niezależnego eksperta na dzień 1 stycznia 2004 roku wyniosła 32 503 tys. zł. Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych zbliżona jest do wartości księgowej.

Wartość nieruchomości inwestycyjnych zwiększyła się w 2008 roku o wartość czterech hoteli marki Etap w Krakowie, Katowicach i Wrocławiu oraz hotelu Mercure Grand w Warszawie, których operatorem została spółka zależna Hekon – Hotele Ekonomiczne S.A., a w 2009 roku o wartość jednego hotelu Etap w Toruniu. W 2009 roku zawiązano również odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na dwa hotele marki Etap.

W rachunku zysków i strat ujęto następujące kwoty:

	2009	2008
Przychody z opłat wynajmu nieruchomości inwestycyjnych	18 063	11 578
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych przynoszących przychody z tytułu opłat czynszowych	(15 799)	(7 041)
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych nie przynoszących przychodów z tytułu opłat czynszowych	(874)	(235)

Szczegółowa informacja na temat odpisów aktualizujących wartość nieruchomości inwestycyjnych prezentuje się następująco:

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Stan na początek okresu	39 744	6 297
przekwalifikowanie ze środków trwałych	0	33 457
wykorzystanie odpisów	(39 744)	(10)
zwiększenie odpisu aktualizującego	5 353	0
Stan na koniec okresu	5 353	39 744

Nieruchomości inwestycyjne obejmują następujące grunty własne, prawa wieczystego użytkowania gruntu oraz budynki i budowle:

- w Gdańsku – budynek i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Koninie – udział w budynku biurowym i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Poznaniu – budynki i budowle oraz prawo wieczystego użytkowania gruntu, na których są posadowione,
- w Świnoujściu – budynek usługowy i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Warszawie – budynek Hotelu Bristol i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Warszawie – wielopoziomowy garaż-parking i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- we Wrocławiu – pokoje biurowe w budynku biurowym i udział w prawie wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Lublinie – budynek i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Częstochowie – budynek hotelu Etap Tranzyt w Częstochowie i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Szczecinie – budynek hotelu Etap Reda w Szczecinie i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Warszawie – budynek hotelu Etap Solec w Warszawie i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Krakowie – budynek hotelu Etap Bronowice w Krakowie i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Katowicach – budynek hotelu Etap Centrum w Katowicach i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- w Warszawie – budynek hotelu Mercure Grand w Warszawie i prawo wieczystego użytkowania gruntu, na którym jest posadowiony,
- we Wrocławiu – budynek hotelu Etap Południe we Wrocławiu,
- we Wrocławiu – budynek hotelu Etap Stadion we Wrocławiu,
- w Toruniu – budynek hotelu Etap Centrum w Toruniu.

19. INNE INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE

Stan innych inwestycji długoterminowych pozostaje niezmienny przez wszystkie porównywalne okresy i wynosi 552 tys. zł. Według Spółki prezentowana wartość nie odbiega od wartości rynkowej. Inne inwestycje długoterminowe obejmują głównie posiadane przez Spółkę dzieła sztuki.

20. ZAPASY

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Materiały	3 451	3 858
Towary	86	60
Zapasy razem	3 537	3 918

Wartość zapasów ujętych jako koszt w pozycji Koszt własny sprzedaży w 2009 roku wyniosła 61 362 tys. zł, (w 2008 roku była to kwota 71 052 tys. zł.)

Informacja na temat odpisów aktualizujących wartość zapasów:

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Stan na początek okresu:	(198)	(316)
zawiązanie odpisu	(2)	(108)
wykorzystanie odpisu	0	86
rozwiązanie odpisu	53	140
Stan na koniec okresu	(147)	(198)

Zawiązanie odpisu na zapasy prezentowane w rachunku zysków i strat w pozycji Pozostałe koszty operacyjne zaś rozwiązanie – w Pozostałych przychodach operacyjnych. W 2009 roku zawiązanie i rozwiązanie odpisu prezentowane jest w rachunku zysków i strat w Pozostałych przychodach operacyjnych. Rozwiązanie w bieżącym okresie odpisu aktualizującego wartość zapasów było spowodowane ich sprzedażą bądź przekazaniem do użytkowania.

Zapasy nie stanowią zabezpieczenia zobowiązań Spółki.

21. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE

Należności handlowe przedstawione są w poniższej tabeli:

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Należności z tytułu dostaw i usług	24 194	28 926
<i>w tym należności od jednostek powiązanych</i>	<i>9 798</i>	<i>9 076</i>
Odpisy aktualizujące wartość należności	(1 022)	(842)
Zaliczki	121	158
Należności z tytułu dostaw i usług netto	23 293	28 242

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2009 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Pozostałe należności krótkoterminowe składają się z następujących pozycji:

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Należności krótkoterminowe	49 553	106 673
Pożyczki dla jednostek powiązanych	38 500	38 661
Należności z tytułu sprzedaży nieruchomości	5 710	0
Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	3 952	49 464
Należności zasądzone	742	851
Zaliczki na środki trwałe i wartości niematerialne	493	17 022
Dochodzone na drodze sądowej	1 276	524
Rozrachunki z pracownikami	277	133
Inne należności	621	1 393
Odpisy aktualizujące wartość należności	(2 018)	(1 375)
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	1 621	2 402
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	1 621	2 402
z tytułu ubezpieczeń	460	125
z tytułu wynagrodzeń i pochodnych	4	0
z tytułu podatków i opłat	1	0
przedpłaty	507	1 142
pozostałe	649	1 135
Należności krótkoterminowe pozostałe netto	51 174	109 075

Należności z tytułu podatku dochodowego składają się z następujących pozycji:

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Należności z tytułu podatku dochodowego od urzędu skarbowego	2 429	6 837
Razem należności z tytułu podatku dochodowego	2 429	6 837

Poniżej przedstawiona jest zmiana stanu odpisów na należności:

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Odpis aktualizujący wartość należności		
Stan odpisu na początek okresu	(2 217)	(2 162)
ujęcie odpisu	(1 418)	(899)
cofnięcie odpisu	262	458
wykorzystanie odpisu	333	386
Stan odpisu na koniec okresu	(3 040)	(2 217)

Ujęcie i cofnięcie odpisu aktualizującego wartość należności zostało rozpoznane w rachunku zysków i strat w pozycji Koszt własny sprzedaży, w notcie 4.3.

Ryzyko kredytowe dotyczące należności nie odbiega od przeciętnego ryzyka kredytowego na rynku polskim. Maksymalne ryzyko kredytowe występujące w odniesieniu do posiadanych przez Spółkę należności i pożyczek to ich wartość prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Nie ma znaczącej koncentracji ryzyka z uwagi na duży udział stosunkowo niewielkich transakcji w całości obrotu. Wszystkie należności zagrożone pokryte są odpisem aktualizującym. Więcej informacji na temat ryzyka kredytowego znajduje się w notcie 30.5.

Wartość godziwa należności nie odbiega znacząco od wartości, w której zostały one zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym.

Poniższa tabela przedstawia podział należności krótkoterminowych według okresu przeterminowania wraz z odpisami aktualizującymi:

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Należności nieprzeterminowane	69 358	133 371
Należności przeterminowane, w tym:	10 578	13 000
- do 1 miesiąca	4 378	5 865
- od 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 383	2 539
- od 3 miesięcy do 6 miesięcy	532	1 673
- od 6 miesięcy do 1 roku	1 534	1 292
- powyżej roku	2 751	1 631
Razem należności krótkoterminowe brutto	79 936	146 371
Odpis aktualizujący należności nieprzeterminowane	(30)	(9)
Odpis aktualizujący należności przeterminowane, w tym:	(3 010)	(2 208)
- do 1 miesiąca	(2)	(4)
- od 1 miesiąca do 3 miesięcy	(56)	(5)
- od 3 miesięcy do 6 miesięcy	(35)	(38)
- od 6 miesięcy do 1 roku	(718)	(633)
- powyżej roku	(2 199)	(1 528)
Razem odpisy aktualizujące należności	(3 040)	(2 217)
Należności krótkoterminowe netto	76 896	144 154

Na dzień 31.12.2009 należności w kwocie 7 568 tys. zł były przeterminowane, ale nie stwierdzono utraty ich wartości. Analiza tych należności w przedziałach czasowych przedstawia się następująco:

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Należności przeterminowane bez utraty wartości, w tym:	7 568	10 792
- do 1 miesiąca	4 376	5 861
- od 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 327	2 534
- od 3 miesięcy do 6 miesięcy	497	1 635
- od 6 miesięcy do 1 roku	816	659
- powyżej roku	552	103

Żadne terminy spłat należności, poza pożyczkami, nie były renegotjowane.

Należności krótkoterminowe w podziale na waluty zawiera tabela poniżej:

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
W podziale na waluty:		
W walucie polskiej	76 896	144 154
W walutach obcych	0	0
W walucie polskiej razem	76 896	144 154

Na rzecz Spółki nie ustanowiono zabezpieczeń należności.

22. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		
Stan na początek okresu	0	6 986
- zakup	0	0
- sprzedaż	0	(7 000)
- wycena	0	(18)
- inne zwiększenia (przychód ze sprzedaży)	0	32
Stan na koniec okresu	0	0
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0

Jako aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej przez rachunek zysków i strat klasyfikowane są papiery wartościowe obejmujące obligacje i certyfikaty depozytowe, które nabywane są przez Spółkę w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z krótkotrwałych zmian ich cen.

Spółka dokonała w 2008 roku sprzedaży wszystkich posiadanych papierów wartościowych. Wartość nominalna wykupu papierów wartościowych wyniosła 7000 tys. zł. Rentowność wg bazy 360/365 wyniosła 5,40%. Dłużne papiery wartościowe na dzień 31.12.2007 roku wykazywane były w wartości godziwej według wyceny banku będącego pośrednikiem przy zawieraniu transakcji. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku stronami transakcji były:

- Volkswagen Leasing Polska Sp. z o.o. – obligacje – kwota transakcji w cenie zakupu 1 991 tys. zł.
- Europejski Fundusz Leasingowy SA – obligacje – kwota transakcji w cenie zakupu 4 977 tys. zł.

Zmiany aktywa i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, przedstawiono w rachunku przepływów pieniężnych w części dotyczącej działalności inwestycyjnej.

Zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej, z zyskami i stratami rozliczanymi w korespondencji z rachunkiem zysków i strat wykazuje się w pozycji Pozostałych przychodów/ kosztów operacyjnych w rachunku zysków i strat (nota 4.2 i 4.5).

Maksymalne ryzyko kredytowe występujące w odniesieniu do posiadanych przez Spółkę dłużnych papierów wartościowych to ich wartość prezentowana w bilansie. Z uwagi na fakt, że papiery wartościowe lokowane są w spółkach o najwyższym standingu finansowym, powyższa koncentracja nie skutkuje znaczącym wzrostem ryzyka. Posiadając wspomniane aktywa Spółka narażona jest na ryzyko zmiany wartości godziwej w wyniku zmiany stóp procentowych. Informacja na temat ograniczenia ryzyk znajduje się w nocie 30. Zarówno na dzień 31.12.2008 jak i na dzień 31.12.2009 Spółka nie posiadała dłużnych papierów wartościowych, stąd nie wystąpiły omawiane ryzyka.

23. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Środki pieniężne w banku i w kasie	408	417
Krótkoterminowe lokaty bankowe	19 897	34 059
Inne środki pieniężne	582	531
Środki pieniężne razem	20 887	35 007

W pozycji Inne środki pieniężne znajdują się środki pieniężne w drodze i pozostałe aktywa pieniężne oraz środki zdeponowane w bankach w ramach transakcji repo o okresie zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące.

Spółka lokuje wolne środki pieniężne w krótkoterminowe lokaty bankowe, których termin zapadalności kształtuje się od 1 do 30 dni. Średnia efektywna stawka procentowa tych lokat wynosi w badanym okresie 3,28 %.

24. KAPITAŁ PODSTAWOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY

24.1 KAPITAŁ ZAKŁADOWY

Kapitał zakładowy Orbis S.A. wykazywany jest w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze sądowym, skorygowany odpowiednio w celu uwzględnienia skutków hiperinflacji.

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji (w szt.)	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji
A	zwykłe na okaziciela	37 500 000	75 000	majątkiem	09.01.1991
B	zwykłe na okaziciela	8 523 625	17 047	gotówką	21.04.1998
C	zwykłe na okaziciela	53 383	107	gotówką	21.04.1998
Liczba akcji razem		46 077 008			
Kapitał zakładowy, razem			92 154		
Wartość nominalna jednej akcji = 2zł					
Hiperinflacyjne przeszacowanie wartości kapitału			425 600		
Wartość bilansowa kapitału zakładowego			517 754		

W związku z przeszacowaniem na dzień przejścia na Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej wartości aportu wskaźnikami hiperinflacji, nastąpił wzrost wartości kapitału zakładowego z emisji akcji serii A o 425 600 452 zł do kwoty 500 600 452 zł. Łączna wartość kapitału zakładowego po przeszacowaniu wynosi 517 754 468 zł.

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Liczba akcji zwykłych wyemitowanych i opłaconych	46 077 008	46 077 008
Wartość nominalna akcji	2	2
Akcje na początek okresu	46 077 008	46 077 008
Zmiana w ciągu okresu	0	0
Akcje na koniec okresu	46 077 008	46 077 008

Na dzień 19 kwietnia 2010 roku w skład akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA, według stanu ustalonego na dzień 19 kwietnia 2010 roku w oparciu o zawiadomienia określone w art. 69 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, wchodzi:

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2009 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Akcjonariusz (wyszczególnienie)	Liczba posiadanych akcji na dzień 19.04.2010	Procentowy udział w kapitale zakładowym na dzień 19.04.2010	Zmiana w strukturze własności znaczących pakietów akcji w okresie od 01.01.2009 do 19.04.2010
	(odpowiada liczbie głosów na WZA)	(odpowiada % udziałowi w ogólnej liczbie głosów na WZA)	
- Accor S.A.:	23 043 108	50,01%	-
<i>w tym spółka zależna Accor S.A. - ACCOR POLSKA Sp. z o.o.:</i>	2 303 849	4,99%	-
- BZ WBK AIB Asset Management S.A. - klienci objęci umowami o zarządzanie, fundusze inwestycyjne BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.:	11 599 630	25,17%	2,76%
<i>w tym na rachunkach papierów wartościowych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. - ogółem:</i>	7 431 280	16,13%	2,02%
<i>(a w tym na rachunkach funduszy: 1) Arka FIO</i>	2 319 222	5,03%	-
<i>2) Arka Zrównoważony FIO)</i>	2 322 338	5,04%	-
- Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK (d.Commercial Union OFE BPH CU WBK):	4 559 508	9,90%	4,82%

24.2 POZOSTAŁE KAPITAŁY

Pozycja Pozostałe kapitały przeznaczona jest do prezentacji wartości nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej oraz efektów wyceny dzieł sztuki, pokazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Inne Inwestycje długoterminowe do wartości godziwej.

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	132 944	132 944
Kapitał z aktualizacji wartości inwestycji długoterminowych do wartości godziwej	480	480
Odroczony podatek dochodowy	(91)	(91)
Kapitał rezerwowy ogółem	133 333	133 333

Środki z pozycji Pozostałe kapitały nie są dostępne do podziału. Ograniczenia nie dotyczą jednak kwot ujmowanych w rachunku zysków i strat, związanych z efektywnie zrealizowaną częścią kapitału powiązaną ze sprzedawanym składnikiem aktywów.

24.3 ZYSKI ZATRZYMANE

Na zyski zatrzymane składają się wyniki z lat ubiegłych, wynik finansowy netto z roku bieżącego oraz zyski przekazane na kapitał podlegające ograniczonej możliwości dystrybucji, tworzone zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami Kodeksu Spółek Handlowych. Na dzień 31 grudnia 2009 roku i na 31 grudnia 2008 roku zyski o ograniczonej możliwości dystrybucji wynosiły 30 718 tys. zł.

24.4 ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Celem zarządzania kapitałem jest zabezpieczenie zdolności Spółki do kontynuacji działania przy równoczesnym utrzymywaniu optymalnej struktury kapitałowej, pozwalającej na redukcję kosztów zaangażowanego kapitału.

Przyjmuje się, że Spółka może wpływać na wzrost wysokości kapitału poprzez bieżące starania dla uzyskania dobrego wyniku finansowego, poprzez regulowanie wysokości wypłacanej akcjonariuszom dywidendy oraz poprzez emisję nowych akcji lub podwyższenie wartości nominalnej dotychczasowych.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Spółka nie dokonała operacji emisji lub podwyższenia wartości akcji.

W 2009 roku Spółka odnotowała spadek wyniku netto w stosunku do 2008 roku

W celu finansowania długofalowych inwestycji, które wpłyną na wyniki Spółki w dłuższej perspektywie, Spółka dąży do wykorzystywania zarówno źródeł własnych, jak i środków pozyskiwanych z zewnątrz. Pozwala to na efektywne wykorzystanie dźwigni finansowej na poziomie uwzględniającym zarówno standardy branży hotelarskiej, jak i specyfikę Spółki.

Spółka monitoruje stan kapitału, bazując na wskaźniku rentowności kapitału oraz wskaźniku pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym.

Wskaźnik rentowności kapitału własnego pokazuje stopę zysku osiąganą od zainwestowanego w przedsiębiorstwo kapitału. Wyliczany jest dla okresu rocznego jako iloraz wyniku netto oraz średniego kapitału w okresie. W 2009 roku nastąpiło pogorszenie rentowności kapitału z uwagi na ponad trzykrotny spadek zysku netto w stosunku do 2008 roku.

	2009	2008
Zysk (strata) netto	13 407	40 044
Kapitał własny BO	1 708 113	1 686 500
Kapitał własny BZ	1 721 520	1 708 113
Wskaźnik rentowności kapitału	0,78%	2,36%

Wskaźnik pokrycia aktywów kapitałem własnym kalkulowany jest jako iloraz wartości kapitału własnego Spółki oraz aktywów trwałych. Wskaźnik ten nieznacznie wzrósł na koniec 2009 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim.

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Kapitał własny	1 721 520	1 708 113
Aktywa trwałe	2 157 709	2 230 137
Wskaźnik pokrycia aktywów kapitałem własnym	79,78%	76,59%

Analizę kapitału uzupełnia wskaźnik stopy zadłużenia, prezentowany w punkcie 30.6 sprawozdania finansowego.

25. KREDYTY I POŻYCZKI

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Zobowiązania długoterminowe		
Kredyty bankowe	0	282 317
Pożyczki	0	0
Zobowiązania długoterminowe razem	0	282 317
Zobowiązania krótkoterminowe		
Kredyty bankowe	282 755	98 788
Pożyczki	110 488	143 519
Zobowiązania krótkoterminowe razem	393 243	242 307
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek razem	393 243	524 624

Terminy płatności przedstawione są w tabeli poniżej:

	31.12.2009	stan na 31.12.2008
W podziale na terminy płatności:		
Płatne na żądanie lub w terminie do 1 roku	393 243	242 307
Powyżej 12 miesięcy - do 3 lat	0	188 167
W okresie od 3 do 5 lat	0	94 150
Powyżej 5 lat	0	0
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek razem	393 243	524 624

Waluty zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zawiera tabela poniżej:

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
W podziale na waluty:		
W walucie polskiej	393 243	524 624
W walutach obcych	0	0
W walucie polskiej razem	393 243	524 624

Wartość godziwa zaciągniętych pożyczek i kredytów jest zbliżona do wartości kapitału pozostającego do spłaty.

Średnia efektywna stopa procentowa dla poszczególnych kredytów i pożyczek kształtuje się na poziomie 4,27%.

Poniżej znajdują się szczegółowe informacje na temat zaciągniętych kredytów i pożyczek:

Dłużnik	Wierzyciel	Tytuł zobowiązania	Waluta	31.12.2009	31.12.2008	Oprocentowanie	Termin spłaty	Zabezpieczenie
Orbis S.A.	Umowa kredytów terminowych z Bankiem Handlowym w Warszawie S.A. i Societe Generale S.A. Oddział w Polsce (Główni Powołani Organizatorzy) oraz Bankiem Zachodnim WBK S.A. i Calyon (Organizatorzy)	kredyt terminowy	PLN	282 755	381 105	WIBOR + marża banków	10.11.2012	opis poniżej
Orbis S.A.	Hekon-Hotele Ekonomiczne SA	pożyczka	PLN	0	20 360	WIBOR + marża	24.09.2009	brak
Orbis S.A.	Hekon-Hotele Ekonomiczne SA	pożyczka	PLN	110 488	111 042	WIBOR + marża	24.10.2010	brak
Orbis S.A.	Hekon-Hotele Ekonomiczne SA	pożyczka	PLN	0	12 117	WIBOR + marża	10.11.2009	brak
RAZEM			PLN	393 243	524 624			

Zabezpieczenia na majątku z tytułu kredytów i pożyczek obejmują hipoteki na nieruchomościach na łączną kwotę 486 684 tys. zł.

Z tytułu Umowy kredytów terminowych z Bankiem Handlowym w Warszawie S.A. i Societe Generale S.A. Oddział w Polsce (Główni Powołani Organizatorzy) oraz Bankiem Zachodnim WBK S.A. i Calyon (Organizatorzy) - hipoteki kaucyjne do wysokości 486 684 tys. zł na nieruchomościach następujących Oddziałów Orbis SA: Hotel Mercure Poznań, Hotel Novotel Centrum Warszawa, Hotel Novotel Centrum Poznań, Hotel Sofitel Victoria Warszawa, Hotel Mercure Kasprowy Zakopane, Hotel Mercure Panorama Wrocław oraz cesja praw z polis ubezpieczeniowych dotyczących obiektów objętych hipoteką kaucyjną oraz poręczenie udzielone przez Hekon-Hotele Ekonomiczne SA.

Z uwagi na zmienne oprocentowanie kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Spółkę, jest ona narażona na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmiany stopy procentowej. Informacja na temat zarządzania ryzykiem znajduje się w notce 30.

W 2009 roku stopy procentowe kształtowały się następująco:

- WIBOR 1M: 3,49 – 5,60
- WIBOR 3M: 4,14 – 5,84
- WIBOR 6M: 4,25 – 5,94
- WIBOR 1Y: 4,29 – 5,95

Wielkość niewykorzystanych linii kredytowych wyniosła: 45 000 tys. zł. w tym:

- z tytułu kredytu w rachunku bieżącym dostępnym w Banku Handlowym w Warszawie S.A. – 20 000 tys. zł.
- z tytułu kredytu krótkoterminowego dostępnego w Societe Generale S.A. Oddział w Warszawie – 25 000 tys. zł.

Spółka Orbis S.A. była zobligowana wymogami standardów rachunkowości (MSR 1) do przeklasyfikowania kredytu inwestycyjnego z zobowiązań długoterminowych do krótkoterminowych na dzień 31 grudnia 2009 roku w związku z wysokim prawdopodobieństwem naruszenia warunków Umowy Kredytowej. Dzięki zawartemu przez Zarząd Orbis S.A. w dniu 23 lutego 2010 roku porozumieniu z konsorcjum banków finansujących kredyt inwestycyjny, kowenanty kredytu zostały określone na nowych, korzystniejszych poziomach. Umożliwi to prezentację kwoty 188 mln zł. w zobowiązaniach długoterminowych w sprawozdaniu za I kwartał 2010 roku.

W 2009 roku renegotjowano umowę pożyczki udzielonej Orbis S.A. przez jej spółkę zależną Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A., przedłużając termin spłaty o 1 rok. Według umowy za niedotrzymanie zobowiązania naliczone byłyby dodatkowe odsetki karne w wysokości 100 pkt bazowych. Spowodowałoby to wzrost kosztów w 2009 roku o 207 tys. zł.

26. REZERWY

	Rezerwa na procesy sądowe	Rezerwa na koszty restrukturyzacji	Pozostałe rezerwy na zobowiązania	Rezerwy na zobowiązania razem
Stan na 1 stycznia 2009	770	0	684	1 454
Utworzenie rezerwy w ciągu okresu	0	778	51	829
Wykorzystanie rezerwy w ciągu okresu	0	0	(684)	(684)
Rozwiązanie rezerwy w ciągu okresu	0	0	0	0
Stan na 31 grudnia 2009	770	778	51	1 599
Krótkoterminowe 2009	770	778	51	1 599
Długoterminowe 2009				0
Rezerwy razem na 31 grudnia 2009	770	778	51	1 599

Stan na 1 stycznia 2008	795	306	0	1 101
Utworzenie rezerwy w ciągu okresu	81	0	684	765
Wykorzystanie rezerwy w ciągu okresu	(106)	(306)	0	(412)
Rozwiązanie rezerwy w ciągu okresu	0	0	0	0
Stan na 31 grudnia 2008	770	0	684	1 454
Krótkoterminowe 2008	770	0	684	1 454
Długoterminowe 2008	0	0	0	0
Rezerwy razem na 31 grudnia 2008	770	0	684	1 454

Informacja na temat rezerw na świadczenia emerytalne i podobne znajduje się w nocie 28.

Procesy sądowe

Rezerwa na procesy sądowe dotyczy głównie spraw spornych z pracownikami. Dokładny opis stanu spraw spornych Spółki znajduje się w punkcie 29.2.

Restrukturyzacja

Rezerwa na koszty restrukturyzacji dotyczy głównie rezerw na odprawy dla pracowników hotelu Nowotel Olsztyn, w którym Orbis kończy działalność operacyjną 31.03.2010 roku, a także na odprawy dla pracowników hotelu Grand Łódź, który działalność operacyjną zakończył w 2009 roku.

Pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy zostały utworzone na niedobory w jednym hotelu.

27. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE I INNE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

Zobowiązania handlowe przedstawione są w poniższej tabeli:

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	43 803	53 638
<i>w tym zobowiązania wobec jednostek zależnych</i>	<i>5 530</i>	<i>5 698</i>
Zaliczki na dostawy	33	80
Zobowiązania handlowe razem	43 836	53 718

Inne zobowiązania krótkoterminowe składają się z następujących pozycji:

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Zobowiązania krótkoterminowe	8 094	10 490
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	5 567	6 480
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	424	627
Kaucje otrzymane	1 627	2 001
Inne zobowiązania	476	1 382
Rozliczenia międzyokresowe	22 841	22 434
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	13 950	12 490
zobowiązania wobec pracowników	6 025	6 994
opłaty franchisingowe	497	0
zobowiązania publiczno-prawne	2 935	2 063
koszty niezafakturowanych usług	4 475	3 404
pozostałe	18	29
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	8 891	9 944
zaliczki i przedpłaty	8 891	9 944
Inne zobowiązania krótkoterminowe razem	30 935	32 924

Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego składają się z następujących pozycji:

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego wobec spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej	0	999
Razem zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	0	999

28. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno- rentowe	Ogółem zobowiązania
Wartość bieżąca zobowiązania – stan na 1 stycznia 2009	30 882	9 443	40 325
Koszty odsetek	1 780	556	2 336
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 507	383	1 890
Wyplacone świadczenia	(3 924)	(743)	(4 667)
Zyski/straty aktuarialne	(477)	535	58
Zmiana planu	(10 239)	(4 649)	(14 888)
Wartość bieżąca zobowiązań – stan na 31 grudnia 2009	19 529	5 525	25 054
Wartość bilansowa zobowiązań – stan na 31 grudnia 2009	19 529	5 525	25 054
z tego:			
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	15 967	4 543	20 510
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	3 562	982	4 544
Łączna kwota kosztów ujętych w rachunku zysków i strat z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych	(7 429)	(3 176)	(10 605)

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2009 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalno- rentowe	Ogółem zobowiązania
Wartość bieżąca zobowiązania – stan na 1 stycznia 2008	29 948	9 658	39 606
Koszty odsetek	1 738	563	2 301
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 539	364	1 903
Wyplacone świadczenia	(3 483)	(892)	(4 375)
Zyski/straty aktuarialne	1 140	(250)	890
Wartość bieżąca zobowiązań – stan na 31 grudnia 2008	30 882	9 443	40 325
Wartość bilansowa zobowiązań – stan na 31 grudnia 2008	30 882	9 443	40 325
z tego:			
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	25 917	8 081	33 998
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	4 965	1 362	6 327
Łączna kwota kosztów ujętych w rachunku zysków i strat z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych	4 417	677	5 094

Wszystkie powyżej opisane koszty ujęto w rachunku zysków i strat.

Poniżej przedstawiono główne założenia aktuarialne:

Poniżej przedstawiono główne założenia aktuarialne:

Główne przyjęte założenia aktuarialne	2009	2010 i następne lata
- stopa dyskonta	5,50	5,50
- przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	2,50	3,00

Przy kalkulacji rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne została przeprowadzona analiza wrażliwości w zakresie wpływu stopy dyskonta oraz planowanych wzrostów podstaw wymiaru świadczeń na kwotę rezerwy na 31 grudnia 2009 roku.

Zastosowanie stopy dyskonta finansowego niższej o 0,75 p.p. od przyjętej spowodowałoby wzrost łącznej kwoty rezerw o 1 082 tys. zł. Gdyby natomiast zastosowano stopę dyskonta o 0,75 p.p. wyższą od bazowej, kwota rezerwy byłaby o 996 tys. zł niższa.

Analiza wrażliwości dla przewidywanych wzrostów podstaw wymiaru świadczeń wykazała, że przyjęcie wymiaru niższego o 1 p.p. skutkowałoby spadkiem rezerwy o 1 391 tys. zł, a podniesienie wymiaru o 1 p.p. spowodowałoby wzrost kwoty rezerw o 1 523 tys. zł.

Rezerwa na odprawy emerytalne i podobne

Kwoty rezerw na świadczenia emerytalne i podobne wyliczane są na podstawie wyceny aktuarialnej.

Na 31 grudnia 2009 roku rezerwa została obliczona metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno.

Podstawą obliczenia rezerwy dla pracownika jest przewidywana kwota odprawy emerytalnej lub rentowej, jaką Spółka zobowiązuje się wypłacić na podstawie Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy i Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy, a po 31 grudnia 2012 roku na podstawie Protokołu Dodatkowego do PUZP. Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień 31 grudnia 2009. Zdyskontowaną kwotę pomniejsza się o zdyskontowane aktuarialnie na ten sam dzień kwoty rocznych odpisów na rezerwę, jakich Spółka dokonuje w celu powiększenia rezerw na pracownika.

Kwoty rocznych odpisów obliczane są zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Prawdopodobieństwo dotrwania danej osoby do wieku emerytalnego jako pracownika Spółki zostało ustalone metodą ryzyk współzawodniczących, gdzie pod uwagę wzięto następujące ryzyka:

- możliwość zwolnienia z pracy,
- ryzyko całkowitej niezdolności do pracy,
- ryzyko śmierci.

Możliwość zwolnienia się z pracy przez pracownika oszacowana została z zastosowaniem rozkładu prawdopodobieństwa, przy uwzględnieniu danych statystycznych Orbis S.A. Prawdopodobieństwo zwolnienia się pracownika jest uzależnione od wieku pracownika i jest stałe w ciągu każdego roku pracy.

Ryzyko śmierci wyrażone zostało w postaci najnowszych danych statystycznych z polskich tabel trwania życia dla mężczyzn i dla kobiet, publikowanych przez GUS, na dzień dokonywania wyceny.

Prawdopodobieństwo przejścia pracownika na rentę inwalidzką oszacowane zostało na podstawie tabeli pttz2008.

Rezerwa na nagrody jubileuszowe

Kwoty rezerw na nagrody jubileuszowe wyliczana jest na podstawie wyceny aktuarialnej.

Na 31 grudnia 2009 roku rezerwa została obliczona metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno.

Podstawą obliczenia rezerwy dla pracownika są przewidywane kwoty nagród jubileuszowych, jakie Spółka zobowiązuje się wypłacić na podstawie Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy i Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy, a po 31 grudnia 2012 roku na podstawie Protokołu Dodatkowego do PUZP. Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień 31 grudnia 2009 roku. Zdyskontowaną kwotę pomniejsza się o zdyskontowane aktuarialnie na ten sam dzień kwoty rocznych odpisów na rezerwę, jakich Spółka dokonuje w celu powiększenia rezerw na pracownika.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2009 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

29. POZYCJE WARUNKOWE
29.1 UDZIELONE GWARANCJE

Tytuł	Beneficjent	Dłużnik/charakter powiązań	Okres ważności	kwota na dzień bilansowy	Zmiana kwoty w ciągu 12 miesięcy zakończonych 31.12.2009	warunki finansowe i inne uwagi
Udzielone przez Orbis S.A.						
poręczenie za zobowiązania spółki "Orbis Casino" Sp. z o.o., które mogą powstać z tytułu udzielenia przez bank gwarancji na podstawie umowy ramowej nr 5/2005 z dn. 06.12.2005	PKO BP SA	Orbis Casino Sp. z o.o. - spółka stowarzyszona	09.02.2012	2 000	0	okres ważności wg daty terminu ważności gwarancji
poręczenie za zobowiązania spółki "Orbis Casino" Sp. z o.o., które mogą powstać z tytułu udzielenia przez bank kredytu w r-ku bieżącym na podstawie umowy nr 270-1/10/RB/2005 z dn. 09.12.2005, aneks nr 1 z dn. 04.12.2006	PKO BP SA	Orbis Casino Sp. z o.o. - spółka stowarzyszona	04.12.2009	0	-2 000	
poręczenie za zobowiązania spółki "Orbis Casino" Sp. z o.o., które mogą powstać z tytułu udzielenia przez bank kredytu inwestycyjnego na podstawie umowy nr 202-129/3/II/1/2005 z dn. 22.12.2005	PKO BP SA	Orbis Casino Sp. z o.o. - spółka stowarzyszona	31.12.2012	1 000	0	okres ważności wg daty obowiązywania oświadczenia o poddaniu się egzekucji, poręczenie ważne jest bezterminowo
poręczenie solidame za zobowiązania spółki Orbis Transport Sp. z o.o., które mogą powstać z tytułu udzielenia przez bank kredytu na podstawie Umowy Kredytu Krótkoterminowego nr 2009/005 z dn. 30.01.2009, ostatnio zmienionej aneksem nr 1 z dn. 03.03.2009	Societe Generale SA Oddział w Polsce	Orbis Transport Sp z o.o. - spółka zależna	16.02.2009	0	-30 000	
poręczenie solidame za zobowiązania spółki Orbis Transport Sp. z o.o., które mogą powstać z tytułu udzielenia przez bank kredytu na podstawie Umowy Kredytu Krótkoterminowego nr 2009/005 z dn. 30.01.2009, ostatnio zmienionej aneksem nr 1 z dn. 03.03.2009 oraz aneksem nr 2 z dnia 29.12.2009	Societe Generale SA Oddział w Polsce	Orbis Transport Sp z o.o. - spółka zależna	15.02.2011	30 000	30 000	wg oświadczenia Orbis SA o poddaniu się egzekucji do kwoty 30.000.000 zł, Bank będzie mógł wystąpić z wnioskiem o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnego klauzuli wykonalności w terminie do 28.02.2011 r.
poręczenie solidame za zobowiązania spółki Orbis Transport Sp. z o.o., które mogą powstać z tytułu udzielenia przez bank kredytu na podstawie Umowy o kredyt obrotowy nr 161 1022WS07120700 z dn. 31.01.2008, ostatnio zmienionej aneksem nr 3 z dn. 27.02.2009	Kredyt Bank SA	Orbis Transport Sp z o.o. - spółka zależna	31.01.2011	50 000	50 000	okres ważności wg terminu obowiązywania poręczenia; wg oświadczenia Orbis SA o poddaniu się egzekucji, Bank będzie mógł wystąpić o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnego klauzuli wykonalności w terminie do 31.01.2011
poręczenie za weksel in blanco z klauzulą bez protestu, wystawionego przez Polskie Biuro Podróży "Orbis" Sp. z o.o. na zlecenie SIGNAL IDUNA Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń SA jako zabezpieczenie roszczeń regresowych z tytułu udzielonej gwarancji na podstawie Umowy o udzielenie gwarancji ubezpieczeniowej turystycznej nr M 159373 zawartej w dniu 26.11.2008	SIGNAL IDUNA Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	Polskie Biuro Podróży Orbis Sp. z o.o. - spółka zależna	31.12.2009	8 160	8 160	gwarancja obowiązuje do 31.12.2009, ewentualnych roszczeń Beneficjent może dochodzić do 180 dni po ostatnim dniu obowiązywania gwarancji; zabezpieczenia zostaną zwolnione przez Gwaranta po wygaśnięciu gwarancji, o ile nie nastąpi wypłata z jej tytułu i w następstwie konieczności skorzystania z zabezpieczeń
gwarancja bankowa nr 1308/2008/FIN z dn. 20.08.2008 wystawiona przez Societe Generale na zlecenie Orbis S.A. w celu zagwarantowania terminowych płatności zobowiązań pieniężnych spółki Polskie Biuro Podróży Orbis Sp. z o.o. należnych Członkom IATA; bank otrzymał zwrot oryginału gwarancji wraz z aneksem nr 1 i w dniu 14.07.2009r. wyświadczył gwarancję.	International Air Transport Association (IATA) Oddział w Polsce	PBP Orbis Sp. z o.o. - spółka zależna, Orbis S.A. jest zleceniodawcą gwarancji	22.11.2009	0	(7 767)	wg oświadczenia Orbis SA o poddaniu się egzekucji do kwoty 7.767 tys. zł, Bank będzie mógł wystąpić o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnego klauzuli wykonalności w terminie trzech miesięcy licząc od dnia wygaśnięcia ważności gwarancji lub dnia w którym dokonał zapłaty z tytułu gwarancji
poręczenie solidame za zobowiązania spółki Polskie Biuro Podróży "Orbis" Sp. z o.o., które mogą powstać z tytułu udzielenia przez bank kredytu na podstawie umowy kredytu krótkoterminowego nr 2009/004 z dn. 28.01.2009 wraz z aneksem nr 1 z dnia 28.08.2009 oraz aneksem nr 2 z dnia 29.12.2009	Societe Generale SA Oddział w Polsce	Polskie Biuro Podróży Orbis Sp. z o.o. - spółka zależna	15.04.2010	18 000	18 000	wg oświadczenia Orbis SA o poddaniu się egzekucji do kwoty 18.000.000 zł, Bank będzie mógł wystąpić o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnego klauzuli wykonalności w terminie do 30.04.2010
RAZEM:				109 160	66 393	
W tym poręczenia kredytu/pożyczki lub udzielenia				106 160	68 393	

Nie jest możliwe wiarygodne określenie stopnia pewności wystąpienia przepływów pieniężnych z tytułu pozycji warunkowych.

29.2 SPRAWY SPORNE

przedmiot postępowania	wartość przedmiotu sporu	data wszczęcia postępowania	strony wszczętego postępowania	stanowisko spółki
1. 1) o stwierdzenie nieważności orzeczenia administracyjnego z dnia 24.06.1955 roku w sprawie odmowy przyznania dotychczasowym właścicielom prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Al. Jerozolimskie 29 (obecnie 35), nr hip. 5021; 2) o stwierdzenie nieważności decyzji Wojewody Warszawskiego nr 447/91 z dnia 23.09.1991 roku orzekającej nabycie z mocy prawa użytkowania wieczystego gruntu przez Orbis S.A. nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 24/26 stanowiącej działkę ewidencyjną o nr 3. w części odnoszącej się do dawnej hipoteki pn. "Nieruchomość w Mieście Warszawie pod nr 5021".	nieznana	1) zawiadomienie Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast datowane 18.04.2002 roku o prowadzonym postępowaniu w sprawie stwierdzenia nieważności orzeczenia administracyjnego; 2) zawiadomienie Ministra Infrastruktury datowane 04.02.2008 roku	1) Wnioskodawca : P.P. Andrzej Jacek Blikle i Helena Maria Helmersen - Andrzejewski; Strona przeciwna: Minister Infrastruktury; Uczestnik: Orbis S.A.; 2) Wnioskodawca (obecnie uczestnicy): Andrzej Jacek Blikle i Helena Maria Helmersen – Andrzejewski (obecnie następca prawny Jan Warum dit Andrzejewski).	1) WSA w dniu 26.08.2005 oddalił skargę Orbis S.A. na decyzję Prezesa Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast utrzymującą w mocy decyzję stwierdzającą nieważność orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej z dnia 24.06.1955 roku, która odmawiała dotychczasowemu właścicielowi przyznania prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości warszawskiej położonej przy Al. Jerozolimskich 29 (obecnie 35). Od ww. wyroku Orbis S.A. wniósł skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego, wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania WSA. NSA wyrokiem z dnia 28.11.2006 roku oddalił ww. skargę kasacyjną Orbis S.A.. Oznacza to, że wniosek o przyznanie prawa własności czasowej złożony przez byłych właścicieli nieruchomości będzie podlegał ponownemu rozpoznaniu. 2) Orbis S.A. w piśmie datowanym 27.02.2008 roku przedstawił swoje stanowisko w niniejszej sprawie, wskazując na brak podstaw prawnych do stwierdzenia nieważności ww. decyzji dotyczącej uwłaszczenia Orbis S.A.. Minister Infrastruktury pismem z dnia 19.05.2008 roku zawiadomił, iż termin rozpatrzenia sprawy wyznacza się do dnia 31.12.2008 roku. Jednocześnie Orbis S.A. doręczono postanowienie z dnia 01.10.2008 roku Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa Wydział Ksiąg Wieczystych oddalające wniosek Andrzeja Blikle i Heleny Helmersen Andrzejewski o wpis roszczenia o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego. 6 stycznia 2009 roku doręczono Orbis S.A. decyzję Ministra Infrastruktury z 24 grudnia 2008 roku, stwierdzającą nieważność decyzji Nr 447/91 Wojewody Warszawskiego z dnia 23 września 1991 r. dotyczącej uwłaszczenia „Orbis” S.A. nieruchomością położoną w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 24/26, opisaną w KW Nr 72550 – w części odnoszącej się do dawnej hipoteki pn. „Nieruchomość w Mieście Warszawie pod Nr 5021”. W związku z tą decyzją Orbis S.A. złożył w dniu 19.01.2009, w przewidzianym prawnie terminie, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. W dniu 14.07.2009 r. Minister Infrastruktury wydał decyzję utrzymującą w mocy ww. decyzję z dnia 24.12.2008 r. W dniu 25.08.2009 r. Orbis S.A. złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na ww. decyzję z dnia 14.07.2009 r. Minister Infrastruktury w odpowiedzi na skargę datowanej 07.09.2009 r. wniósł o jej oddalenie. Postanowieniem z dnia 14.10.2009 r. WSA odmówił wstrzymania wykonania zaskarżonej decyzji. Zażaleniem z dnia 30.10.2009 roku Orbis S.A. wniósł o zmianę ww. postanowienia WSA, poprzez wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji, ewentualnie o uchylenie postanowienia WSA i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez WSA. Postanowieniem z 16.12.2009 roku NSA oddalił zażalenie Orbis S.A. Wyznaczona na dzień 23 marca 2010 roku rozprawa została przez Sąd odwołana. Obecnie Orbis S.A. oczekuje na wyznaczenie przez WSA w Warszawie terminu rozprawy w tej sprawie. W dniu 09 marca 2010 roku Orbis S.A. skierował do WSA pismo skarżącego rozszerzające wnioski i argumentację skargi. W dniu 16 marca 2010 roku pełnomocnik uczestników postępowania skierował do WSA pismo uczestników postępowania przedstawiając stanowisko w sprawie.
2. 1) o przyznanie prawa własności czasowej (obecnie prawa użytkowania wieczystego) do gruntu nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 26 , nr Hip. 1599 G. 2) o stwierdzenie nieważności decyzji Wojewody Warszawskiego nr 447/91 z dnia 23.09.1991 roku dotyczącej uwłaszczenia Orbis S.A. Hotel Forum w Warszawie nieruchomością położoną w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 24/26, w części dotyczącej Hip. 1599 lit. G.	nieznana	1) wniosek z dnia 14.09.1948 roku o przyznanie prawa własności czasowej; 2) zawiadomienie Ministra Budownictwa datowane 20.11.2006 rok (doręczone Orbis S.A.	1) Wnioskodawca : Jan i Tadeusz Sławińscy (obecnie spadkobiercy: Elżbieta Sławińska i inni Uczestnik: Orbis S.A. 2) Wnioskodawca : Joanna Kubiacyk - Grodzka (jedna	1) WSA wydał wyrok dnia 14.01.2005 roku uchylający decyzję Prezydenta m.st. Warszawy odmawiającą ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu oraz decyzję Wojewody Mazowieckiego utrzymującą ww. decyzję Prezydenta. Prezydent m.st. Warszawy decyzją z dnia 06.02.2006 roku kolejny raz odmówił następcom prawnym b. właściciela przyznania prawa użytkowania wieczystego do gruntu nieruchomości położonej przy ul. Nowogrodzkiej 26 w Warszawie. Spadkobiercy b. właścicieli wnieśli odwołania od ww. decyzji Prezydenta m.st. Warszawy. Wojewoda Mazowiecki decyzją z dnia 27.07.2006 roku uchylił ww. decyzję Prezydenta m.st. Warszawy. Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy decyzją nr 186/GK/DW/2008 datowaną 31.03.2008 roku odmówił następcom prawnym b. właściciela przyznania

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2009 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

przedmiot postępowania	wartość przedmiotu sporu	data wszczęcia postępowania	strony wszczętego postępowania	stanowisko spółki
		04.12.2006 roku)	ze spadkobiercy rń Tadeusza Sławińskiego)	prawa użytkowania wieczystego. Pełnomocnik wnioskodawców wniósł w dniu 21.04.2008 roku odwołanie od ww. decyzji Prezydenta m.st. Warszawy. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Skarbu Państwa i Nieruchomości zawiadomił Orbis S.A. w dniu 08.09.2008 roku, iż w sprawie został zebrany materiał dowodowy. Woj. Mazowiecki decyzją z dn. 23.10.2008 roku utrzymał w mocy ww. zaskarżoną decyzję z dnia 31.03.2008 roku. Postanowieniem z dnia 04.03.2009 roku WSA zawiesił postępowanie sądowe ze skargi R.Sławińskiego, T.Szydłowskiej, J.Sławińskiego i E.Sławińskiej na decyzję Woj. Mazowieckiego z dn. 23.10.2008 roku w przedmiocie odmowy przyznania prawa użytkowania wieczystego do gruntu. Postanowieniem z dnia 02.07.2009 r. WSA postanowił podjąć zawieszzone postępowanie sądowe. W dniu 20.11.09 r. odbyła się rozprawa i WSA w wyroku wydanym w tym samym dniu oddalił skargę. W grudniu 2009 r. WSA doręczył spółce Orbis SA uzasadnienie wyroku. Spadkobiercy byłych właścicieli wnieśli skargę kasacyjną do NSA, której odpis został doręczony spółce Orbis SA w dniu 18.03.2010r. 2) Minister Budownictwa pismem datowanym 20.11.2006 roku zawiadomił Orbis S.A., iż Pani Joanna Kubiacyk - Grodzka wystąpiła z wnioskiem o stwierdzenie nieważności decyzji Wojewody Warszawskiego nr 447/91 z dnia 23.09.1991 r. dotyczącej uwłaszczenia Orbis S.A. Hotel Forum w Warszawie nieruchomością położoną w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 24/26, w części dotyczącej Hip. 1599 lit. G. Minister Budownictwa decyzją z dnia 22.01.2007 roku odmówił stwierdzenia nieważności ww. decyzji Wojewody Warszawskiego z dnia 23.09.1991 roku, sprostowanej postanowieniami z dnia 09.01.1992 r., z dnia 23.12.1993 r. i z dnia 27.11.2006 r. Ww. decyzja Ministra Budownictwa z dnia 22.01.2007 roku jest ostateczna. W dn. 12.11.09r. Spółka otrzymała tę decyzję opatrzoną w klauzulę ostateczności. Sprawa zakończona.
3. postępowanie o zapłatę, proporcjonalnie do posiadanych udziałów we współwłasności, tytułem zwrotu nakładów koniecznych, poniesionych przez Orbis S.A. na kamienicę przy ul. Pijarskiej 11 w Krakowie	1 541 346,56 zł.	pozew z dnia 29.11.2004 r.	Powód: Orbis S.A., Pozwani: S.Marczak, P. Marczak, G. Marczak, A. Marczak, M. i A. Marczakowie, I. Kuc, E. Ciapała, J. Tabor	Sprawa przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy. Wniosek Orbis S.A. o wydanie postanowienia o zabezpieczenie roszczenia pozwu poprzez obciążenie hipoteką przymusową do kwoty 1 541 346 zł na nieruchomości przy ul. Pijarskiej 11 został przez Sąd uwzględniony. Sąd doręczył pełnomocnikowi Orbis S.A. zawiadomienie z dnia 14.02.2008 roku, że "w wyniku rozpatrzenia środka zaskarżenia" dokonał wpisu do KW ww. hipotekę przymusową kaucyjną. W dniu 25.06.2007 roku odbyła się kolejna rozprawa, na której pełnomocnik Pozwanych przedstawił kopię opinii biegłego (inż. Egnera) ze sprawy, o której mowa powyżej. Pełnomocnik Powoda oświadczył, iż przedstawiona kopia opinii biegłego została w sprawie, o której mowa powyżej, zakwestionowana. W dniu 28.04.2008 roku Sąd przesłuchał biegłego Wiesława Engera, który przyznał m.in. odpowiadając na zarzuty Orbis S.A., iż nie posiada wiedzy dotyczącej kosztorysowania robót budowlanych. Orbis S.A., biorąc pod uwagę powyższe i wcześniej przedstawiane zarzuty do opinii, wniósł o uznanie Opinii biegłego W. Engera za niewiarygodną i o przyjęcie Opinii Sądowej nowego biegłego, powołanego ww. sprawie opisanej powyżej. W dniu 19.11.2008 roku odbyła się rozprawa na której Sąd zapoznał się jak i pozwanych z dostarczoną przez Orbis S.A. opinią biegłego R. Muchy, ze sprawy opisanej powyżej i określił pozwanym 21-dniowy termin na pisemne ustosunkowanie się do tej Opinii i zgłoszenie konkretnych pytań do biegłego oraz postanowił o przesłuchaniu biegłego w drodze pomocy prawnej. Biegły inż. Mucha w dniu 21 maja 2009 został przesłuchany przez Sąd w Krakowie, na zlecenie Sądu Bydgoskiego. W dniu 2.12.2009 roku odbyła się rozprawa, podczas której Sąd stwierdził w oparciu o akta sprawy „krakowskiej” (zakończonych prawomocnym wyrokiem w kwietniu 2009 roku), której akta zostały dostarczone w celach dowodowych, że roszczenie Orbis S.A. przeciwko Marczakom i innym zostało przez Sąd w Krakowie uwzględnione i zaspokojone poprzez potrącenie tej należności z dochodzonego przez nich odszkodowania – czyli strony zostały rozliczone. W tej sytuacji Sąd w Bydgoszczy uznał, że spór między stronami jest zakończony, zwłaszcza, że żadna ze stron nie złożyła apelacji w sprawie „krakowskiej”. Celem rozważenia jednak wszystkich aspektów proceduralnych związanych z

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2009 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

przedmiot postępowania	wartość przedmiotu sporu	data wszczęcia postępowania	strony wszczętego postępowania	stanowisko spółki
				zakończeniem procesu Sąd odroczył ogłoszenie orzeczenia na dzień 16.12.2009 roku. Sąd postanowieniem z dnia 18.12.2009 r. umorzył postępowanie w oparciu o art.355. par.1 KPC, uznając dalsze postępowanie za „zbędne” z uwagi na rozliczenie stron. W dniu 25.01.2010. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy doręczył Orbis S.A. kopię postanowienia o umorzeniu postępowania wraz z uzasadnieniem. W orzeczeniu tym Sąd obciążył Orbis S.A. kosztami postępowania w łącznej kwocie 14 434-zł.. Uznając to rozstrzygnięcie za niesłuszne i zawyżone w dniu 31.01.2010 r. złożono zażalenie na to postanowienie w części dotyczącej zasądzonych kosztów. Do dnia 19.04.2010 r. nie otrzymano orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, który jest właściwy do rozpatrzenia zażalenia. Sprawę w imieniu Orbis S.A. prowadzi adwokat Janusz Nowiński.
4. wniosek o stwierdzenie nabycia z mocy prawa użytkowania wieczystego gruntu położonego w Krakowie przy Al. Marszałka F. Focha w obrębie ewidencyjnym nr 14 Kraków-Krowodrza Półwie Zwierzynieckie, składającego się z części działki nr 180/4 odnoszącej się do dawnych parcel katastralnych nr 1816/45, 1816/52, 1816/64, 1816/66, objętej w dacie złożenia wniosku księgą wieczystą KR1P/00212704/9, a wcześniej, w dniu 5 grudnia 1990 r., księgą wieczystą nr 49300, wraz z prawem własności położonego na nim budynku na podstawie art. 200 ustawy o gospodarce nieruchomościami	nieznana	wniosek z dnia 27.11.2008 r.	Wnioskodawca : Orbis S.A.	Orbis S.A. w związku ze stwierdzeniem w części nieważności decyzji Wojewody Krakowskiego z dnia 19.02.1993 r. wystąpił z wnioskiem do Wojewody Małopolskiego o wydanie nowej decyzji w sprawie użytkowania wieczystego. W dniu 27.10.2009 r. Wojewoda Małopolski wydał decyzję stwierdzającą nabycie z mocy prawa, z dniem 5 grudnia 1990 r.: (1) prawa użytkowania wieczystego gruntu Skarbu Państwa, położonego w jednostce ewidencyjnej Kraków-Krowodrza, obr. 14, stanowiącego część działki nr 180/4, odpowiadającą dawnym parcelom I. kat. 1816/45, 1816/52, 1816/66, 1816/64, a ponadto (2) prawa własności części budynku hotelowego „Cracovia”, który w całości usytuowany jest na działce nr 180/4. Sprawa zakończona.
5. sprawa o wydanie nieruchomości położonej w Warszawie, w dzielnicy Wilanów, przy ul. St .Kostki Potockiego 27, oznaczonej jako działka nr 21/1 o powierzchni 4397 m2	Wartość przedmiotu sporu powód określił na 5.000.000 zł jako wartość nieruchomości i alternatywnie na sumę 377.433 zł odpowiadającą 3-miesięcznemu czynszowi najmu lub dzierżawy należnemu od tego rodzaju nieruchomości	pozew z dn. 29.09.2005r.	Powód: Skarb Państwa, reprezentowany przez Urząd m.st. Warszawy, Pozwany: Orbis S.A.	W odpowiedzi na pozew „ORBIS” S.A. wniosł o oddalenie powództwa z uwagi na posiadane przez „ORBIS” S.A., wbrew twierdzeniu pozwu, prawo do nieruchomości potwierdzone decyzją wydaną przez stosowne władze w 1989 r. stwierdzającą oddanie nieruchomości stanowiącej przedmiot sporu w zarząd poprzelnikowi prawnemu Spółki - P.P. „ORBIS”. W dniu 20.11.2007 roku zapadł wyrok oddalający powództwo Skarbu Państwa. W dniu 17.12.2007 roku reprezentujący SP - Prezydent m.st. Warszawy wniosł apelację, od ww. wyroku Sądu I instancji, W odpowiedzi na apelację pełnomocnik Orbis S.A. wniosł o jej oddalenie, rozprawiając się z jej zarzutami merytorycznymi wywiedzionymi z przepisów ustawy z 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, poprzez wskazanie, że pozwany Orbis S.A. wykazał swój tytuł prawny do spornej nieruchomości z decyzji wydanej na gruncie ustawy z 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości, ustanawiającej na rzecz jego poprzelnika prawnego P.P. Orbis prawo zarządu co zasadnie stwierdził w uzasadnieniu swojego wyroku Sąd I instancji. W dniu 04.09.2008 r. przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie odbyła się rozprawa apelacyjna, na której zapadło postanowienie o zawieszeniu postępowania apelacyjnego do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia w postępowaniu administracyjnym co do prawa własności przedmiotowej nieruchomości. Wg stanu na dzień 30.03.2009 roku stan sprawy przed Sądem Apelacyjnym nie uległ zmianie-postępowanie zawieszone.Postępowanie administracyjne z wniosku spadkobierców dawnego właściciela – Adama Branickiego - o zwrot nieruchomości toczy się aktualnie przed Wojewodą Mazowieckim jako organem I instancji. W dniu 09.01.2009 r. na adres Oddziału Novotel Centrum w Warszawie doręczone zostało postanowienie Ministra Rolnictwa z dnia 05.01.2009 r. którym uznając zasadność zażalenia Pani Anny Branickiej Wolskiej na przewlekłość postępowania, Minister wyznaczył Wojewodzie Mazowieckiemu dodatkowy termin na załatwienie sprawy do dnia 28.02.2009 r. oraz zarządził wyjaśnienie przyczyn zwłoki. Do załatwienia sprawy we wskazanym terminie nie doszło, jednak w dniu 06.03.2009 r. do Oddziału doręczono pismo Wojewody Mazowieckiego z dnia 27.02.2009 r., zawierające m.in. wyjaśnienie, iż dotychczas zebrane dokumenty zawierają braki w postaci nie zidentyfikowanych w tym postępowaniu granic dawnej nieruchomości ziemskiej „Kolonja Adamówka Wilanowska

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2009 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

przedmiot postępowania	wartość przedmiotu sporu	data wszczęcia postępowania	strony wszczętego postępowania	stanowisko spółki
				Dz.15" (przedmiotowa działka stanowi część tej nieruchomości), dlatego też Urząd zlecił wykonanie opracowania geodezyjnego dla ustalenia dokładnej powierzchni nieruchomości. Pismem z dnia 27.04.2009 r. Mazowiecki Urząd Wojewódzki wyznaczył termin wydania decyzji w sprawie wniosku repriwatyzyjnego spadkobierców dawnego właściciela nieruchomości na 1 miesiąc od daty zgromadzenia materiału dowodowego tj. żądanych dokumentów z archiwów oraz wykonania opracowania geodezyjnego dla ustalenia dokładnej powierzchni dawnej nieruchomości ziemskiej, z której pochodzi działka na której znajduje się restauracja Wilanów, będąca przedmiotem sporu sądowego. Urząd pismem doręczonym 12.11.2009 r. zawiadomił o zebraniu materiału dowodowego i możliwości zapoznania się z nim przez strony jak też o możliwości składania wyjaśnień, wniosków i dowodów. Inna ze stron postępowania, zgłosiła wniosek o przeprowadzenie dalszych dowodów, dotyczących powierzchni nieruchomości „Kolonii Adamówka Wilanowska dz.15”, Wniosek ten został uwzględniony – wyznaczono termin na przesłuchanie świadka - osoby, która sporządziła opracowanie geodezyjne dot. powierzchni działki wg stanu na dzień wejścia w życie Dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej. W rozprawach administracyjnych w dniach 18.12.2009 roku i 05.01.2010 roku uczestniczyli pełnomocnicy: wnioskodawców – spadkobierców dawnego właściciela nieruchomości, uczestników postępowania: Orbis S.A. oraz Muzeum Pałac w Wilanowie, przedstawiciele Urzędu oraz biegli autorzy opinii technicznej wykonanej na zlecenie Urzędu na koszt uczestnika postępowania Muzeum Pałac w Wilanowie. Z przesłuchania biegłych na rozprawie w dniach 18.12.2009 r. oraz 05.01.2010 r. został sporządzony i doręczony uczestnikom postępowania protokół, który zawiera szczegółowe wyjaśnienia biegłych odnośnie zawartych w ich opinii ustaleń co do przebiegu granic dawnej nieruchomości, oznaczonej jako „Kolonii Adamówka Wilanowska dz.15”, (część tej nieruchomości stanowi działka na której znajduje się restauracja „Wilanów”). Biegli wyjaśnili, że wobec braku w księgach wieczystych mapy oraz danych co do powierzchni dawnej nieruchomości, w opinii oparto się na badaniach dokumentów znajdujących się w Państwowym Zasobie Geodezyjnym i Kartograficznym, na których oparte jest założenie ewidencji gruntów i budynków na tym terenie. Na rozprawie w dniu 05.01.2010 r. pełnomocnik wnioskodawców złożył pisemne oświadczenie, w którym poinformował m.in., że reprezentowana przez niego strona nie będzie dochodziła od Orbis S.A. odszkodowania z tytułu użytkowania przedmiotowej nieruchomości. Oświadczenie stanowi załącznik do protokołu z rozprawy, dodać jednak należy, że oświadczenie nie zostało poparte stosownym pełnomocnictwem spadkobierców Adama Branickiego upoważniającym do zrzeczenia się w ich imieniu roszczeń. Postanowieniem z dnia 04.02.2010 r. organ prowadzący postępowanie odmówił Muzeum Pałac w Wilanowie zawieszenia postępowania administracyjnego w związku z podniesioną przez tego uczestnika okolicznością, że przed Trybunałem Konstytucyjnym toczy się aktualnie postępowanie, w sprawie pytania prawnego Wojewódzkiego Sadu Administracyjnego w Warszawie, o stwierdzenie, czy orzekanie trybie administracyjnym na mocy § 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z 01.03.1945 r. w sprawie wykonania dekretu o reformie rolnej (w oparciu o ten przepis toczy się aktualne postępowanie przez Wojewodę Mazowieckim) jest zgodne z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP. Na to postanowienie pełnomocnik Muzeum Pałacu w Wilanowie wniósł w dniu 15.02.2010 r. zażalenie do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które dotychczas nie zostało rozpoznane. Należy dodać, że postanowieniem z dnia 01.04.2010 r. Trybunał Konstytucyjny kwestię postawionego mu pytania prawnego rozstrzygnął w ten sposób, że umorzył postępowanie stwierdzając, iż przepisy rozporządzenia z dnia 01.03.1945 r. w sprawie wykonania dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej (w tym kwestionowany § 5 tegoż rozporządzenia) utraciły moc obowiązującą z chwilą zakończenia w latach 50-tych XX wieku działań związanych z przeprowadzeniem reformy rolnej. W ocenie Trybunału Konstytucyjnego roszczenia o zwrot bezpodstawnie odebranych na podstawie dekretu nieruchomości winny być

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2009 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

przedmiot postępowania	wartość przedmiotu sporu	data wszczęcia postępowania	strony wszczętego postępowania	stanowisko spółki
				rozpoznawane w postępowaniach sądowych. Postanowienie TK nie jest wiążące, jego uzasadnienie stanowi wyłącznie interpretację przepisów dokonaną przez TK, do której jednak zobowiązany będzie odnieść się Urząd Wojewody Mazowieckiego przy rozpatrzeniu wniosku Rodziny Branickich o zwrot nieruchomości. Wysoce prawdopodobnym skutkiem orzeczenia TK może być umorzenie postępowania administracyjnego. Sprawa w toku. Sprawę w imieniu Orbis S.A. prowadzi radca prawny Zofia Marcinkowska.
6. sprawa o zwrot wywłaszczonej nieruchomości obejmującej parcele I.kat 178/4 o pow. 82 m ² , 178/3 o pow. 75 m ² , 178/5 o pow. 299 m ² , I.kat 193/5 o pow. 583 m ² (dotyczącej części działek o aktualnych numerach ew. 329/2, 330/3 i 330/7 w Krakowie)		zawiadomienie Urzędu Miasta Krakowa Wydział Skarbu Miasta (wpływ do Orbis S.A. 03.10.2008 rok)	Wnioskodawcy : H. Białczyński, E. Lende, A. Dziedzic, J. Dziedzic, J. Białczyński, C. Białczyński, S. Białczyński, J. Pyjos, M. Zając, A. Garwolińska, B. Bielenin	Wnioskodawcy wnieśli o zwrot wywłaszczonej nieruchomości. W trakcie postępowania na wniosek z dnia 17.11.2008 r. złożony przez wnioskodawców Prezydent Miasta Krakowa postanowieniem z dnia 25.03.2009 roku po raz drugi zawiesił postępowanie w sprawie zwrotu części działek ewid. (aktualnie o) Nr 329/2, 330/3 i 330/7. Zawieszenie nastąpiło do czasu rozpatrzenia wniosku p. E. Lendy z dnia 3.11.2008 r. o rozwiązanie umowy użytkowania wieczystego (powinno być o wygaszenie użytkowania wieczystego) na przedmiotowych działkach. Referat Gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego nie znalazł uzasadnienia do wygaszenia użytkowania wieczystego. Sprawa jest jednak nadal zawieszona, ponieważ zawieszenie nastąpiło na wniosek strony. Sprawę prowadzi Mec. Ryszard Blachut.
7. wniosek o stwierdzenie nieważności orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy z dnia 16.03.1967 roku w sprawie odmowy przyznania dotychczasowym właścicielom prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 29 (obecnie 27), nr hip. 1618L, w części dotyczącej działki ewidencyjnej nr 31 z obrębu 5-05-02. Działka nr 31 ma powierzchnię 2230 m ² , a postępowanie dotyczy najprawdopodobniej powierzchni ok. 365 m ² .	nieznana	Zawiadomienie z Ministerstwa Infrastruktury datowane na 17.02.2009r., doręczone Spółce w dn. 26.02.2009r. informujące o prowadzonym postępowaniu w sprawie stwierdzenia nieważności orzeczenia administracyjnego	Wnioskodawcy : Ludmiła Paderewska i Stanisław Włodek Strona przeciwna: Minister Infrastruktury Uczestnik: Orbis S.A.	Minister Infrastruktury pismem z dnia 17.02.2009 roku zawiadomił, iż termin rozpatrzenia sprawy wyznacza się do dnia 31.08.2009 roku. W najbliższych dniach Orbis S.A. przedstawi Urzędowi swoje stanowisko w niniejszej sprawie. Pismem z dnia 26.08.2009r. Minister Infrastruktury poinformował, że został zebrany cały materiał dowodowy w sprawie, a termin instrukcyjny na rozpatrzenie sprawy został przesunięty do dnia 15.01.2010 roku który nie został dotrzymany i dalej brak informacji o stanie sprawy.
8.66 powództw pracowników Oddziału Hotel Vera w Warszawie o wypłatę premii miesięcznych za okres 2003 – 2005 r. Pracownicy roszczenia swoje opierają na różnicach w zapisach Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Orbis S.A. a wewnętrznymi przepisami płacowymi obowiązującymi w Oddziale będącym odrębnym pracodawcom.	Łączna wysokość pozwów to kwota około 776 tys. zł.	Pierwsze pozwu wpłynęły w lipcu 2006	Powodowie: 66 pracowników Oddziału Hotel Vera w Warszawie, Pozwany: Orbis S.A. Oddział Hotel Vera w Warszawie	Oddział Hotel Vera w Warszawie wnosi o oddalenie wszystkich powództw pracowników. Kilka spraw zostało zawieszonych. Orbis zaproponował pracownikom zawarcie ugód na poziomie wynikających z wyroków pierwszej instancji częściowo uwzględniających powództwa pracowników. Wszystkie sprawy zostały zakończone. Roszczenia pracowników zostały zrealizowane w ok.20%.
9. Wniosek o ustalenie, że aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu przy ul. Pawiej w Krakowie jest nieuzasadniona.	417 354,33 zł	wniosek do SKO z dnia 27.11.2009 roku	Wnioskodawca : Orbis S.A. Uczestnik: Prezydent Miasta Krakowa	Wniosek Orbis S.A. do SKO w Krakowie o ustalenie, że aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste gruntu przy ul. Pawiej w Krakowie jest nieuzasadniona. Stan prawny bez zmian.

30. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

30.1 POLITYKA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Główne obszary ryzyka, na które Orbis S.A. jest narażona, to ryzyko zmian kursów walut oraz ryzyko stóp procentowych, wynikające ze zmienności na rynkach pieniężnym i kapitałowym i mające swoje odzwierciedlenie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz rachunku zysków i strat.

Spółka prowadzi jednolitą politykę zarządzania ryzykiem finansowym oraz stały monitoring obszarów ryzyka, wykorzystując dostępne strategie i mechanizmy w celu zminimalizowania ujemnych efektów zmienności rynku i zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

Spółka ogranicza ryzyko finansowe (definiowane jako zmienność przepływów pieniężnych), jak również ryzyko związane ze zmiennością na rynkach pieniężnych i kapitałowych. Politykę tę realizuje w sposób opisany w poniższych punktach.

Narażanie się na dodatkowe ryzyka niezwiązane z zaakceptowaną działalnością biznesową uważa się za niewłaściwe.

Polityka i strategia zarządzania ryzykiem jest określona i monitorowana przez Zarząd. Bieżące obowiązki w tym zakresie sprawują komórki merytoryczne.

30.2 RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Orbis S.A. jest narażona na ryzyko zmiany krótkoterminowych stóp procentowych stosowanych dla zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu, a także na zmiany długoterminowych stóp procentowych w przypadku zaciągania nowego lub refinansowania istniejącego zadłużenia.

Ryzyko stóp procentowych na koniec 2009 roku dotyczy zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Ryzyko to jest związane z możliwością zmiany stopy procentowej przy kolejnych naliczanych odsetkach od tych zobowiązań i wiąże się bezpośrednio z częstotliwością naliczania tych odsetek. Poniższa tabela prezentuje zobowiązania dotknięte tym ryzykiem na dzień 31 grudnia 2009 roku w podziale na przedziały wiekowe, odzwierciedlające częstość możliwych zmian stopy procentowej:

Kredyt/Pożyczka	6-12			
	do 6 miesięcy	miesięcy	1-5 lat	powyżej 5 lat
Bank Handlowy w Warszawie SA i Societe Generale SA				
Oddział w Polsce (główni powołani organizatorzy) oraz				
Bank Zachodni WBK SA i Calyon (Organizatorzy)	282 755	0	0	0
Hekon-Hotele Ekonomiczne	110 488	0	0	0
Łączna wartość zobowiązań dotkniętych ryzykiem				
stóp procentowych	393 243	0	0	0

Oprocentowanie dla istniejącego zadłużenia Spółki prezentowane jest w nocie 25. Kredyty i pożyczki.

Spółka analizuje wrażliwość stóp procentowych. Dla celów analizy brane są pod uwagę rzeczywiste stopy procentowe stosowane dla zaciągniętych kredytów i pożyczek, uwzględniając ich zmiany od dnia ich wprowadzenia. Spółka bada wpływ zmian stóp procentowych na rachunek zysków i strat. Bazując na wynikach przeprowadzonych symulacji, 10 pkt bazowych zmiany stóp procentowych w górę / dół mogłyby obniżyć / zwiększyć wynik netto Spółki na dzień 31 grudnia 2009 roku maksymalnie o około 496 tys. zł.

30.3 RYZYKO WALUTOWE

Ryzyko zmian kursów walut (głównie Euro) jest istotne dla Orbis S.A. z uwagi na:

- zawieranie w 2009 roku w ramach podstawowej działalności operacyjnej kontraktów związanych ze sprzedażą usług hotelowych, których niewielka część denominowana jest w walutach obcych; dodatkowo w walutach obcych mogły być realizowane również zakupy związane z zaopatrzeniem,
- zawieranie w ramach działalności inwestycyjnej kontraktów realizowanych lub denominowanych w walutach obcych,
- zaciąganie kredytów walutowych lub denominowanych w walucie obcej, jednak na dzień 31 grudnia 2009 roku Spółka nie posiada kredytów i pożyczek w walutach obcych.

Funkcjonalną i prezentacyjną walutą Spółki jest złoty.

Orbis S.A. stara się przy zabezpieczaniu ekspozycji walutowej wykorzystywać w pierwszej kolejności mechanizm hedgingu naturalnego. Do zarządzania ryzykiem wykorzystuje również instrumenty pochodne, przy czym dopuszcza się stosowanie transakcji typu forward oraz swap, jak również strategii opcyjnych. Na 31 grudnia 2009 roku Spółka nie wykorzystywała instrumentów pochodnych w celu ograniczenia ryzyka walutowego. Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, ani nie wykorzystuje instrumentów finansowych w celach spekulacyjnych.

30.4 RYZYKO CENOWE

Istnieją następujące czynniki ryzyka cenowego w działalności Orbis S.A.:

- konkurencja - rynek hotelarski w Polsce charakteryzuje się dużym przyrostem liczby pokoi, które zostały oddane do użytku w ostatnich latach, co spowodowało presję na ceny usług hotelowych,
- kondycja ekonomiczna rynku w Polsce i na świecie – rozwój gospodarczy stymuluje wzrost zainteresowania usługami hotelarskimi poprzez wzrost liczby podróży biznesowych i większą skłonność do podróży turystycznych,

Ryzyko cenowe jest minimalizowane poprzez realizację polityki aktywnego zarządzania dostępnością pokoi i zarządzania cenami (*yield management*). Nie jest możliwe przewidzenie wpływu na wyniki finansowe Spółki wystąpienia powyższego ryzyka.

30.5 RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe, na które narażona jest Spółka może wynikać z:

- ryzyka kredytowego wynikającego z wiarygodności kredytowej instytucji finansowych (banków/brokerów), stron lub pośredników umów zabezpieczających,
- wiarygodności kredytowej podmiotów, których papiery wartościowe Spółka nabywa lub w które inwestuje,
- wiarygodności kredytowej klientów korporacyjnych, co jednak z uwagi na brak znacznej koncentracji ryzyka kredytowego i duży udział stosunkowo niewielkich transakcji w całości obrotu nie wymaga stosowania specjalnych zabezpieczeń transakcji, poza monitoringiem kontrahentów pod kątem ich zdolności kredytowych,
- kondycji finansowej podmiotów, którym Spółka udziela pożyczek.

W celu ograniczenia tego ryzyka Spółka współpracuje z renomowanymi bankami o dobrej pozycji finansowej oraz inwestuje w obligacje i certyfikaty depozytowe dużych podmiotów o silnym finansowym standingu (konieczność posiadania ratingu oraz gwarancji). W ocenie Spółki ryzyko dotyczące klientów hoteli nie odbiega od przeciętnego ryzyka kredytowego na polskim rynku.

Poniżej przedstawiona została tabela ratingów banków, z których usług korzysta Spółka:

Rating	Emitent/Nazwa banku		
	Societe Generale SA Oddział w Polsce	Bank Handlowy w Warszawie SA	Calyon SA Oddział w Polsce
Fitch ST			F1+
S&P ST			A-1+
Moody's ST		ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie krajowej: Prime-2, ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie obcej: Prime-2	Prime-1
Moody's LT	Aa2	ocena dla depozytów długoterminowych w walucie krajowej: Baa1, ocena dla kredytów długoterminowych w walucie obcej: Baa1	Aa3
Fitch LT	A+	perspektywa dla ratingu siły finansowej i ratingu depozytów długoterminowych w walucie krajowej i obcej: negatywna	AA -
S&P LT	A+		AA-

Banki, z którymi współpracuje Orbis S.A. oraz kwoty zaciągniętych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2009 roku można znaleźć w nocie 25. Kredyty i pożyczki.

Nie jest możliwe przewidzenie wpływu na wyniki finansowe Spółki wystąpienia powyższego ryzyka.

30.6 RYZYKO ZWIĄZANE Z PŁYNNOŚCIĄ

Spółka zabezpiecza płynność poprzez wykorzystanie kredytów i pożyczek:

- kredyt w rachunku bieżącym otwarty w Banku Handlowym w Warszawie S.A,
- kredyt na refinansowanie dotychczasowego zadłużenia oraz finansowanie ogólnych potrzeb Spółki, w tym nowego programu inwestycyjnego, udzielony przez Bank Handlowy w Warszawie S.A. i Societe Generale S.A. Oddział w Polsce (Główni Powołani Organizatorzy) oraz Bank Zachodni WBK S.A. i Calyon (Organizatorzy),
- pożyczka od Hekon - Hotele Ekonomiczne S.A.

Wielkość niewykorzystanych linii kredytowych na 31.12.2009 roku wyniosła 45 000 tys. zł, w tym:

- z tytułu kredytu w rachunku bieżącym dostępnym w Banku Handlowym S.A. w Warszawie – 20 000 tys. zł.,
- z tytułu kredytu krótkoterminowego dostępnego w Societe Generale S.A. oddział w Polsce – 25 000 tys. zł.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2009 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Prześciowo wolne środki pieniężne są lokowane w bezpieczne krótkoterminowe papiery dłużne, transakcje repo oraz lokaty bankowe o terminie zapadalności od 1 dnia do 3 miesięcy.

Spółka monitoruje płynność finansową bazując na kalkulacji stopy zadłużenia oraz wskaźnika bieżącej płynności.

Stopa zadłużenia jest obliczana jako iloraz zobowiązań ogółem oraz sumy pasywów.

Na koniec 2009 roku stopa zadłużenia zmalała, na skutek spłaty kolejnej raty kredytu inwestycyjnego oraz dwóch pożyczek udzielonych przez Hekon Hotele Ekonomiczne S.A.

Wskaźnik bieżącej płynności kalkulowany jest jako iloraz aktywów obrotowych oraz zobowiązań krótkoterminowych.

Wskaźnik bieżącej płynności kształtuje się na niskim poziomie, jednak zdaniem Zarządu płynność finansowa jest zapewniona z uwagi na strukturę zobowiązań krótkoterminowych. W zobowiązaniach krótkoterminowych duża kwota dotyczy rozrachunków z podmiotami powiązanymi, nad którymi Spółka sprawuje całkowitą kontrolę: kwota 110,5 mln zł to pożyczka od jednostki powiązanej, a kwota ponad 5,5 mln zł to zobowiązania z tytułu dostaw i usług od jednostek z jej Grupy Kapitałowej. Dodatkowo kwota ponad 8,9 mln zł to otrzymane przedpłaty na usługi hotelarskie, które w przyszłości powiększą przychody i wynik Spółki, co wynika z sezonowości, specyficznej dla tego rodzaju działalności, zaś wielkość niewykorzystanych linii kredytowych w Spółce to 45 mln zł. Ponadto w zobowiązaniach z tytułu kredytów i pożyczek kwota 188 mln zł stanowi przyszłe zobowiązanie długoterminowe, które spółka Orbis S.A. była zobligowana była wymogami standardów rachunkowości (MSR 1) do chwilowego przeklasyfikowania do zobowiązań krótkoterminowych. Na mocy podpisanego w 2010 roku porozumienia z konsorcjum banków finansujących kredyt długoterminowy, powyższa kwota powróci do zobowiązań długoterminowych już w sprawozdaniu za I kwartał 2010.

Po wyeliminowaniu powyższych wartości, wysokość wskaźnika bieżącej płynności jest bliska 1,0 i osiąga poziom gwarantujący bezpieczeństwo.

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Zobowiązania ogółem	537 509	705 103
Suma pasywów	2 259 029	2 413 216
Stopa zadłużenia	23,79%	29,22%

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Aktywa obrotowe	101 320	183 079
Zobowiązania krótkoterminowe	474 157	337 729
	0	
Wskaźnik bieżącej płynności	0,21	0,54

Spółka prognozuje przyszłe przepływy z tytułu zobowiązań finansowych. Prognoza uwzględnia zobowiązania finansowe istniejące na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania. Dla przyszłych okresów odsetkowych przyjmuje się stopy procentowe aktualne na 31.12.2009. Odsetki i raty kredytów i pożyczek kwalifikowane są według dat płatności.

	poniżej 1 roku	1 rok do 3 lat	3 lata do 5 lat	powyżej 5 lat
Wydatki z tytułu kredytów i pożyczek	221 714	198 551		
Wydatki z tytułu zobowiązań handlowych	43 836			
Wydatki z tytułu zobowiązań innych	30 935			
Wydatki razem	296 485	198 551	0	0

Kwoty zaprezentowane w tabeli powyżej są przedstawione w wartościach brutto (niezdyskontowanych).

31. PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA INWESTYCYJNE

Przyszłe zobowiązania inwestycyjne:

Na dzień 31 grudnia 2009 roku Spółka posiadała niezafakturowane zobowiązania inwestycyjne wynikające z zawartych umów na łączną kwotę 43 666 tys. zł. Największa kwota w wysokości 40 mln dotyczy prac związanych z hotelem Novotel. Pozostała kwota dotyczy zawartych umów na modernizację istniejących już hoteli.

Przyszłe zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego:

Przyszłe minimalne zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego		stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Zobowiązanie z tytułu leasingu operacyjnego, wymagalne w ciągu:			
jednego roku		2 912	1 962
od 1 roku do 5 lat		1 404	1 296
		1 508	666

W bieżącym okresie w rachunku zysków i strat ujęto 1 258 tys. zł minimalnych opłat leasingowych.

Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego wynikają z umów leasingowych zawartych z jednostką powiązaną Orbis Transport Sp. z o.o. dotyczących leasingu samochodów.

32. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH (TRANSAKCJE)

W rozumieniu MSR 24 podmiotami powiązanymi ze Spółką są członkowie kadry zarządzającej i nadzorującej oraz bliscy członkowie ich rodzin, jednostki zależne i stowarzyszone opisane w notach 11 i 12 do niniejszego sprawozdania oraz Accor S.A. (znaczący akcjonariusz) i podmioty z nim powiązane.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Orbis S.A. miały miejsce następujące istotne transakcje z podmiotami powiązanymi:

Accor Polska Sp. z o.o. i pozostałe spółki Grupy Kapitałowej Accor

	przychody	koszty	należności	zobowiązania	nakłady inwestycyjne	stan zaliczek. - nakłady inw.	istotne tytuły
2009	1 454	14 243	417	3 109	119	0	opłata licencyjna, zarządzanie, dostęp do systemu rezerwacji, opłata gwarancyjna, korzyst. z aplikacji informatycznych, inwestycje
2008	1 933	15 693	525	4 677	4 955	101	opłata licencyjna, zarządzanie, dostęp do systemu rezerwacji, opłata gwarancyjna, korzyst. z aplikacji informatycznych, inwestycje

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe – 2009 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Hekon - Hotele Ekonomiczne S.A.

	<u>przychody</u>	<u>koszty</u>	<u>należności</u>	<u>zobowiązania</u>	<u>istotne tytuły</u>
2009	16 303	11 599			dzierżawa nieruchomości hotelowych, wzajemne świadczenie usług, odsetki od pożyczek otrzymanych
2008	10 063	12 606			dzierżawa nieruchomości hotelowych, wzajemne świadczenie usług, odsetki od pożyczek otrzymanych

PBP Orbis Sp. z o.o. i Orbis Transport Sp. z o.o.

	<u>przychody</u>	<u>koszty</u>	<u>dopłata do kapitału zakł.</u>	<u>zobowiązania</u>	<u>istotne tytuły</u>
2009	2 149	0	0	0	sprzedaż znaku towarowego, odsetki od pożyczek udzielonych, dopłata do kapitału
2008	4 945	0	12 112	0	sprzedaż znaku towarowego, odsetki od pożyczek udzielonych, dopłata do kapitału

Spółka nie dokonywała transakcji odpłatnego i nieodpłatnego przeniesienia praw lub zobowiązań pomiędzy Orbis S.A. a podmiotami powiązanymi:

- członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Orbis S.A.
- małżonkami, krewnymi lub powinowatymi w linii prostej do drugiego stopnia członków Zarządu i Rady Nadzorczej Orbis S.A., podmiotów zależnych od Orbis S.A. i z nim stowarzyszonych,
- osobami związanymi z tytułu opieki, przysposobienia lub kurateli z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Orbis S.A., podmiotów zależnych od Orbis S.A. i z nim stowarzyszonych.

32.1 WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW ZARZĄDU I CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ

	Orbis S.A.	jednostek podporządkowanych
Zarząd i Prokurenci		
Jean-Philippe Savoye	1 019	34
Ireneusz Węglowski	682	117
Yannick Yvon Rouvrais	701	211
Marcin Szewczykowski	707	303
Rada Nadzorcza		
Claude Moscheni	51	0
Jacek Kseń	46	0
Erez Boniel	53	0
Christian Karaoglanian	35	0
Artur Gabor	43	0
Elżbieta Czakiert	43	0
Jarosław Szymański	43	0
Andrzej Procajło	43	0
Yann Caillère	21	0
Marc Vieilledent	25	0
Michael Flaxman	25	0
Christophe Guillemot	28	0

32.2 PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I USŁUG

Poniższe noty odnoszą się do transakcji/sald rozrachunków ze spółkami Grupy Kapitałowej Orbis S.A. i spółkami Grupy Accor.

	2009	2008
Przychody netto ze sprzedaży usług	32 681	39 931
- spółkom z grupy Accor	1 477	4 041
- jednostkom zależnym	27 598	32 173
- jednostkom stowarzyszonym	3 606	3 717
Przychody netto ze sprzedaży innych produktów, towarów i materiałów	103	2 112
- jednostkom zależnym	103	2 112
Przychody ze sprzedaży razem	32 784	42 043
Pozostałe przychody	2 056	2 885
- jednostkom zależnym	2 056	2 885
Przychody razem	34 840	44 928

32.3 ZAKUPY TOWARÓW I USŁUG

Poniższe noty odnoszą się do transakcji/sald rozrachunków ze spółkami Grupy Kapitałowej Orbis S.A. i spółkami Grupy Accor.

	2009	2008
Koszty zakupu usług	29 341	21 373
- od spółek z grupy Accor	20 171	13 090
- od jednostek zależnych	9 170	8 283
- od jednostek stowarzyszonych	0	0
Koszty zakupu towarów i usług razem	29 341	21 373

32.4 ROZRACUNKI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Należności z tytułu dostaw i usług	9 798	9 076
- od spółek z grupy Accor	644	535
- od jednostek zależnych	9 126	8 507
- od jednostek stowarzyszonych	28	34
Pozostałe należności	38 500	38 661
- od jednostek zależnych	38 500	38 661
- od jednostek stowarzyszonych	0	0
Należności od podatkowej grupy kapitałowej	0	0
- od jednostek zależnych	0	0
Razem należności	48 298	47 737
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	5 530	5 698
- wobec spółek z grupy Accor	3 801	4 196
- wobec jednostek zależnych	1 729	1 502
Pozostałe zobowiązania	110 488	143 519
- wobec jednostek zależnych	110 488	143 519
Zobowiązania wobec podatkowej grupy kapitałowej	0	999
- wobec jednostek zależnych	0	999
Razem zobowiązania	116 018	150 216

W pozycji pozostałe należności prezentowane są pożyczki udzielone spółce zależnej Orbis Transport Sp. z o.o.

Jako pozostałe zobowiązania prezentowane jest zobowiązanie z tytułu pożyczki krótkoterminowej od spółki Hekon - Hotele Ekonomiczne S.A. Szczegółowa informacja na ten temat znajduje się w notcie 25 i 27 do niniejszego sprawozdania.

Zaprezentowane należności nie zostały objęte w badanym okresie odpisem aktualizującym.

32.5 POŻYCZKI UDZIELONE PODMIOTOM POWIĄZANYM

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Stan na początek okresu	38 661	38 554
Udzielenie pożyczki	0	10 000
Naliczenie odsetek	2 046	2 650
Splata odsetek	(2 207)	(2 543)
Splata pożyczki	0	(10 000)
Stan na koniec okresu	38 500	38 661

Dłużnik	Wartość wg umowy w tys. zł	Odsetki naliczone na 31.12.2009	Oprocentowanie	Termin spłaty	Opis pożyczki
Orbis Transport Sp. z o.o.	20 000	158	WIBOR 3M+marża	04.05.2010	finansowanie zakupu aktywów trwałych i zmniejszenie zaangażowania z tytułu kredytów bankowych
Orbis Transport Sp. z o.o.	8 200	87	WIBOR 3M+marża	14.04.2010	finansowanie zakupu aktywów trwałych i zmniejszenie zaangażowania z tytułu kredytów bankowych
Orbis Transport Sp. z o.o.	10 000	55	WIBOR 3M+marża	21.08.2010	prowadzenie działalności leasingowej
Razem	38 200	300			

32.6 POŻYCZKI OTRZYMANE OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

	stan na 31.12.2009	stan na 31.12.2008
Stan na początek okresu	143 519	143 071
Naliczenie odsetek	6 349	8 872
Splata odsetek	(7 380)	(8 424)
Splata pożyczek	(32 000)	0
Stan na koniec okresu	110 488	143 519

Wierzyciel	Wartość wg umowy w tys. zł	Odsetki naliczone na 31.12.2009	Oprocentowanie	Termin spłaty	Opis pożyczki
Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.	109 620	868	WIBOR 3M+marża	24.10.2010	wykup obligacji na okaziciela
Razem	109 620	868			

33. ZDARZENIA POD DNIU BILANSOWYM

- na podstawie umowy z dnia 5 stycznia 2010 roku zawartej z PBP Orbis Sp. z o.o. Spółka nabyła 520 udziałów w Spółce Orbis Transport Sp. z o.o., każdy o wartości nominalnej 100 złotych i łącznej wartości nominalnej 52 000,00 złotych, zwiększając tym samym procentowy udział Orbis S.A. w kapitale zakładowym Orbis Transport do 99,07%.
- dnia 6 stycznia 2010 roku Spółka zawarła transakcję sprzedaży wszystkich posiadanych udziałów w spółce zależnej PBP Orbis Sp. z o.o. Stronami umowy są Orbis S.A. jako sprzedający i Central European Tour Operator SARL jako kupujący. Zgodnie z umową, w dacie jej podpisania kupujący nabył 47% udziałów spółki PBP Orbis Sp. z o.o. Pozostałe 48,08% zostanie nabyte pod warunkiem uzyskania zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na dokonanie koncentracji. (patrz raport bieżący nr 1/2010). W lutym 2010 roku Central European Tour Operator SARL uzyskał zgodę na zakup 95,08% akcji Orbis Travel. (www.uokik.gov.pl/aktualności „Cztery zgody” komunikat prasowy z 23 lutego 2010 roku). 26 marca 2010 roku spółka Orbis S.A. otrzymała zawiadomienie ze spółki PBP Sp. z o.o., z którego wynika że spełniony został ostatni z warunków przewidzianych w umowie z dnia 6 stycznia 2010 roku determinujących transakcję sprzedaży pozostałych 48,08% udziałów posiadanych przez Orbis S.A. W związku z powyższym i faktem, że kupujący nabył 47% udziałów PBP Orbis Sp. z o.o. w dacie podpisania ww. umowy, wszystkie posiadane przez Orbis S.A. udziały w kapitale zakładowym PBP Orbis Sp. z o.o. zostały na mocy ww. umowy z 6 stycznia 2010 roku przeniesione na Central European Tour Operator SARL. (patrz raport bieżący nr 6/2010). 29 marca 2010 roku Orbis S.A. i Central European Tour Operator SARL podpisali dokument będący finalnym porozumieniem potwierdzającym wykonanie przedmiotowej umowy i przeniesienie na Central European Tour Operator SARL w dniu 25 marca 2010 roku prawa własności do wszystkich nabytych od Orbis S.A. 95,08% udziałów w kapitale zakładowym PBP Orbis Sp. z o.o. (patrz raport bieżący nr 7/2010).
- dnia 23 lutego 2010 roku Spółka podpisała aneks do umowy kredytów terminowych z konsorcjum banków finansujących kredyt inwestycyjny Orbis S.A. Na jego podstawie określono nowe korzystniejsze poziomy kowenantów kredytu oraz uaktualniono marżę i zlecono wycenę nieruchomości stanowiących zabezpieczenie kredytu. (patrz raport bieżący nr 5/2010).
- w marcu 2010 roku dokonano rejestracji w KRS zmiany nazwy trzech spółek, w których Orbis S.A. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym:
 - w dniu 10 marca 2010 roku zarejestrowano w KRS zmianę nazwy spółki z Orbis Travel Sp. z o.o. na Orbis Development Sp. z o.o.,
 - w dniu 11 marca 2010 roku - zarejestrowano w KRS zmianę nazwy spółki z Orbis Travel Incoming Sp. z o.o. na Orbis Incoming Sp. z o.o.,
 - w dniu 15 marca 2010 roku - zarejestrowano w KRS zmianę nazwy spółki z Orbis Travel Corporate Sp. z o.o. na Orbis Corporate Sp. z o.o.
- dnia 30 marca 2010 roku spółka zależna Orbis Transport sp. z o.o. spłaciła pożyczkę otrzymaną od Orbis S.A. w wysokości 8 200 tys. zł wraz z naliczonymi do tego dnia odsetkami.

34. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Objaśnienia korekt wyniku w przepływach z działalności operacyjnej.

Zmiana stanu zapasów przedstawiona w rachunku przepływów pieniężnych jest równa bilansowej zmianie stanu.

Zmiana stanu rezerw przedstawiona w rachunku przepływów pieniężnych jest równa bilansowej zmianie stanu.

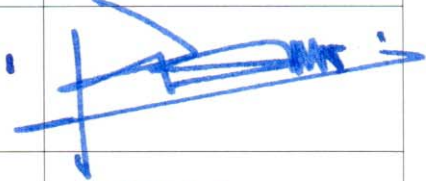
	2009	2008
Bilansowa zmiana stanu należności	62 850	27 952
zmiana stanu pożyczek	(161)	(106)
zmiana stanu należności z tytułu sprzedaży nieruchomości	5 710	0
zmiana stanu zaliczek na środki trwale w budowie	(16 529)	(859)
inne	(2)	0
Zmiana stanu w Cash Flow	51 868	26 987
 Bilansowa zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	 (11 871)	 (4 140)
zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	3 941	3 340
Zmiana stanu w Cash Flow	(7 930)	(800)
 Inne korekty	 27 597	 (10 076)
aktualizacja wartości aktywów trwałych i wartości niematerialnych	997	(10 260)
aktualizacja wartości inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	25 908	0
provizja od kredytu - rzpłczenie	174	0
inne	518	184
Razem	27 597	(10 076)

35. INNE INFORMACJE

W 2009 roku w Spółce przeprowadzono 6 kontroli z Państwowej Inspekcji Pracy. Zalecenia pokontrolne zostały wykonane lub są w trakcie realizacji. Spółka z tytułu kontroli nie została obciążona karami. W 2009 roku w Spółce przeprowadzono jedną kontrolę z zakresu prawidłowości rozliczeń z budżetem z tytułu podatku VAT za okres 06.2008 – 12.2008. Nieprawidłowości nie stwierdzono. W 2008 roku w Spółce przeprowadzono kontrolę z zakresu prawidłowości naliczania podatku dochodowego w 2003 roku. W wyniku kontroli nastąpiło zwiększenie zobowiązania podatkowego w wysokości 338 tys. zł plus odsetki. W 2009 roku została wydana nowa decyzja, na mocy której określono nową kwotę zwiększenia zobowiązania podatkowego w wysokości 132 tys. zł plus odsetki. Nadpłata zobowiązania podatkowego została zwrócona Spółce na konto w 2009 roku.

Orbis Spółka Akcyjna
Jednostkowe sprawozdanie finansowe - 2009 rok
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
2010.04.19	Jean-Philippe Savoye	Prezes Zarządu	
2010.04.19	Ireneusz Andrzej Węglowski	Wiceprezes Zarządu	
2010.04.19	Yannick Yvon Rouvrais	Członek Zarządu	
2010.04.19	Marcin Szewczykowski	Członek Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
2010.04.19	Marcin Szewczykowski	Członek Zarządu	